

ԱՆՁՆԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

- Արապա, թուրք փաշա—105, 112—113
 Արբաս Միրզա, Իրանի գահաժառանգ—244—245
 Արզար Դսիբ, Թոխաթեցի—92—93, 133, 308, 532, 534, 536, 610—611, 618
 Արդվասեն, Դավիթ-Բեկի զորավար—163
 Արդուլա, թուրք փաշա—158, 181—184, 187
 Արդուլա, Շամախու խան—422
 Արևիյան Մ.—517, 521, 530
 Արիճան, հայ զորավար—181,
 Աբրահամ, Մոսկովյուս ապրող մի հայ—404, 421
 Աբրահամ (հայր Աբրահամ)—535
 Աբրահամ, ոման—543
 Աբրահամ Աբրո, պոլսահայ վաճառական—304, 305
 Աբրահամ Այնթափցի—543
 Աբրահամ Անկյուրացի—312
 Աբրահամ Երեց, հայ գրիչ—319
 Աբրահամ Երզնկացի—442
 Աբրահամ Երևանցի, պամազիբ—181, 508
 Աբրահամ Բարկացի, ապագրիչ—619
 Աբրահամ Կրետացի, էջմիածնի կաթողիկոս—182—184, 187—188, 503—504, 621
 Աբրահամ Պոլսեցի, կենդանաբան—487
 Աբրահամ սպարապետ, նաև «Գյավուր Աբրահամ»—160—161
 Աբրահամյան Ա. Գ.—299
 Աբրոյենք, շեկերիական տոհմ—304
 Աբրո Զեկերի, տես Աբրահամ Աբրո
 Արուբաբ, Միրանշահի որդի—32
 Աբու—Սալիդ, իլխան—15, 16
 Աբու—Սալիդ, Իսսքանդարի հղբայր—37
 Աբու—Սալիդ, սուլթան—42, 47
 Աբուսալիդ, բժիշկ—481
 Ագաթանգեղոս—446, 619
 Ագոնց Ստեփան—391, 449
 Ագոնց Վարդան—391
 Ադամ, Դավիթ-Բեկի հրամանատար—163
 Ադիլ (ամիր), Ջելալիյան սուլթան Հուսեյնի զորահրամանատար—21
 Ադիլ, նազիր շահի եղբորորդի—190, 192, 194, 235
 Ադադ խան, աֆղան—192, 195, 196
 Աղարիա, Կիլիկիայի կաթողիկոս—608, 614
 Աղարիա Զահեցի—137
 Աղարիա Սանեցի—111
 Ազարով, լեհահայ—426
 Աղգյուլ, մի օրիորդ—545
 Աղիզակ, Եղվարդի իշխան—64
 Ալայեղդին բեյ, քուրդ ցեղապետ—204
 Ալբերտ, Լեհաստանի թագավոր—387, 394
 Ալբերտոս Մեծ—440, 451
 Ալեյրակ դ', ֆրանսիացի ճանապարհորդ—363
 Ալեսանդրի դ', Վենետիկի դեսպան—84
 Ալեքսա, հայազգի ճարտարապետ—392
 Ալեքսանդր, վրաց թագավոր—38, 61, 422
 Ալեքսանդր, Կախեթի վալի—94
 Ալեքսանդր, Հերակլ II-ի որդի—239
 Ալեքսանդր I, ռուսական ցար—246
 Ալեքսանդր VII, Հռոմի պապ—124, 319
 Ալեքսանդր Մակեդոնացի—506
 Ալեքսանդր Ջուղայեցի, էջմիածնի կաթողիկոս—142
 Ալեքսանդր Սերպակա, մոլդովահայ իշխան—396
 Ալեքսանդր Շուցու, իշխան—400
 Ալեքսանդր լեւ բուն (բարի), իշխան—393, 395
 Ալեքսանդր Միխայլովիչ, ցար—407, 423, 590
 Ալի—ալ—Արմանի, զորավարահայ զործի—323
 Ալիբեկ, հայ պարոն—63
 Ալի-Բեկ (Սուլթան-Համզա), Աղ-կոյունլու պահակալ—45
 Ալի բեյ, զորավարի կառավարիչ—323
 Ալի—Մուրադ խան—230, 231
 Ալի—պակ, Զահանշահի որդի—46
 Ալի—ֆաղիշահ, Օլյաթ մոնղոլական ցեղի առաջնորդ—15, 16
 Ալիխան, Դավիթ-Բեկի հայր—163
 Ալիկուլի, Երևանի խան—236, 237, 241—243
 Ալիկուլի բեկ, դարուղա—274
 Ալիշան Ղ.—380, 487, 490
 Ալիազ Միրզա, շահ Թահմազի եղբայր—84
 Ալպոյաճյան Ա.—299
 Ալվանդ, Աղ-կոյունլու գահակալ—54—56
 Ախիշուք ամիր—20
 Ախվերդով Բոգդան, ռուսահայ արդյունաբերող—430

- Ակոբ, շինական—266
 Ահմադ, քուրդ ցեղապետ—58
 Ահմադ, Բաղդադի փաշա—180, 306
 Ահմադ, Աղ-կոյունլու զահակալ—54
 Ահմադ սուլթան, քուրդ ցեղապետ—36
 Ահմադ սուլթան Ջելաիրյան—21, 22, 24, 28, 29, 32, 33, 60
 Ահմադ փաշա, մեծ եպարքոս—306
 Ահարոն, հայ բժիշկ—481
 Աղա Մուհամադ, Իրանի շահ—234—239, 241—243, 246, 309, 561
 Աղաբաբյան Նիկողայոս, մանկավարժ—413
 Աղաճան, հաղարապետ—181
 Աղամալենք, կաֆայեցի աղնվականներ—354
 Աղամալյան Սուքիաս, մանկավարժ—449, 484
 Աղաշահաբեկի, շալալիների առաջնորդ—103
 Աղոռղա իշխան, Դոփյան Հասանի որդի—25
 Աղեքսանդր Զուղայեցի, էշմիածնի կաթողիկոս—447
 Աղիզան, Աղց դյուղի պարոն—63
 Ամիր-Գուշա, Նրեանի խան—97, 99, 100, 102—105, 117, 119, 252, 254
 Ամիր-Նզդիկ, Վանի և Ուտանի քուրդ ամիր—26, 33, 36, 57—58
 Ամիր-Հասան, Պոռլյան իշխան—64, 580, 581
 Ամիր-Շարաֆ, Բաղեշի քուրդ ամիր—57
 Ամիր-Սաադ, Սաադուլ ցեղի ամիր, Արարատյան երկրի թուրքմեն տիրակալ—57, 250
 Ամիր-Վասակ, Պոռլյան իշխան—64
 Ամիրգուլյաթ Ամասիացի—435, 478—481, 489
 Ալբա-Սուլթան (Իսլայ-Սուլթան)—53, 54, 73
 Ալդըն, հայ փորագրիչ—307
 Ալդին, Դավիթ-Բեկի հրամանատար—168
 Ալդին բեկ—181
 Ալվադ, Կահիրեյի փողերանոցի տնօրեն—322
 Ալվազ, կարբեցի պարոն—108
 Ալվազ բեկ, Ղափանի ազատագրական շարժան ղեկավար—175
 Ալվազյան Գրիգոր, բենգալական զորազնդի հրամանատար—343, 346
 Ալտենցոց ընտանիք, Դոփյան իշխանական տանի ճյուղ—62
 Այսին, Դոփյան իշխան—62
 Անանիա, հալեպահայ նկարիչ—320
 Անանիա Շիրակացի—472, 477
 Անդրեաս II, Հոնգարիայի թագավոր—386
 Աննա, վրաց արքայազուտոր—561—562, 564
 Անտոն Ապրակունցի, հայ դոմինիկյան—137, 155
 Անտոնիո Բորտոլի, հրատարակիչ-տպագրիչ—620
 Աշխեն, հայ թաղուհի—591
 Աշրաֆ, խան, աֆղան—178—179
 Աշրաֆ սուլթան—320
 Ապրո Չելեբի, իվիրիցի մեծահարուստ—125
 Առաքել, Աղվանից կաթողիկոս—54
 Առաքել, էշմիածնի կաթողիկոս—86, 117
 Առաքել, Դավիթ-Բեկի հրամանատար—163
 Առաքել, Համշենի իշխան—63
 Առաքել Բաղիշեցի—442, 515, 522, 523, 538, 571, 575
 Առաքել Բուպիկ վարդապետ—125, 128
 Առաքել Դավրիժեցի—87, 95—99, 114, 116, 121, 126, 317—318, 320, 493, 495—496, 502, 589—590, 615
 Առաքել Սյունեցի—462—463, 515—520, 555, 575—577
 Առաքել վարդապետ—437
 Ասար Սերաստացի, բժիշկ—480—481
 Ասլան աղա, հարկահավաք—267
 Ասկերյան Վրթանես, մանկավարժ—449
 Աստվածատուր, գրիչ—38
 Աստվածատուր, վաճառական—352
 Աստվածատուր Դպիր Կոստանդնուպոլսեցի—619
 Աստվածատուր Խաթայեցի—528
 Աստվածատուր Համադանցի, էշմիածնի կաթողիկոս—447
 Աստվածատուր վարդապետ—524
 Աստվածատուր տարոնեցի—542
 Աստվածատուր, ուրֆացի գրիչ—319
 Ասցի (Ցալցի), տոհմանուն—387
 Ավազ, Նզվարդի Աղիզբեկ իշխանի որդին—64
 Ավան Յուզբաշի—146, 151, 160, 166, 194, 412
 Ավար խան—232
 Ավգուստինոս Բաշեցի—501
 Ավդուլ, Ամիր-Սաադի թոռ—57
 Ավետիս, էշմիածնի կաթողիկոս—117
 Ավետիս Ղլիճենց, շուգայեցի վաճառական—615
 Ավետիք, բանաստեղծ—546
 Ավետիք (ոմն)—546
 Ավետիք Տիգրանակերտցի (Բաղդասարյան), զետնական—483, 490—491
 Ավթանդիլ, Դավիթ-Բեկի հրամանատար—163
 Ավնի Օմար էֆենդի, թուրք մատենագիր—273
 Ատովմ—181
 Արաբ-Ալի, փաշա—171
 Արամ, վրաց իշխանի բանագնաց—422
 Արամ, հայերի նախահայր—215
 Արապյան Պողոս—619, 624
 Արապյաններ, տպագրիչներ—619
 Արարատյան Հարություն—163, 235
 Արիոս—118
 Արիստակես վարդապետ—441
 Արիստոտել—439, 443, 453, 456, 465—467, 471
 Արիֆ Ահմեդ, փաշա—157
 Արծրունի—22, 530
 Արծրունյաց տուն—58
 Արզումբյան Հ. Ա.—219—220, 222—226, 232, 240—242, 397, 412—413, 420—421, 427, 430—431, 621—622
 Արշակունիներ—496

Արշիլ, Իմերեթիայի թագավոր—127, 131, 139
 Աուրանգզեբ, Բենգալիայի փոխարքա—338
 Արուժին (Հարություն), տե՛ս Սալաթ-Նովա
 Արփա խան—15
 Արբար, Բենգալիայի փոխարքա—337—338
 Բարաչան, բյուրականցի պարոն—64
 Բարինզեբ Յրանց—312
 Բալի, Դավիթ-Բեկի հրամանատար—168
 Բալի, հայ պատանի—318
 Բալիզ, հայ հազարապետ—181
 Բադրատ, իշխան—212
 Բադրատ VI, վրաց թագավոր—51
 Բադրատունիներ (Բադրատունյաց), տոհմ, հա-
 ռստոթյուն—191, 212, 602
 Բադրշահ, Հնդկաստանի թագավոր—388
 Բակուր, վրաց արքայազն—149, 161
 Բահա-էզ-զին, Ուրմիայի կառավարիչ—36
 Բահադ-էզ-զին, Ամիր-Եզդինի որդի—58
 Բահրամ Բեկ, դարուղա—274
 Բադրամյան Մովսես, տե՛ս Մովսես Բադրամյան
 Բալադիտ, Ուվելսի որդի—21
 Բալադիտ I—31, 45, 48, 491
 Բալադիտ II—380, 399
 Բալանգուր-Բեկ, Աղ-կոյունլու զորավար—48, 51
 Բալանգուրի, աղ-կոյունլուների թագավորող գեր-
 դաստանը—53, 55
 Բալինդուր, Շինուհյուրում գործող հրամանա-
 տար—168
 Բալինդուր, Չավնդուրում գործող հրամանա-
 տար—168—169
 Բալտնդուր, Աղ-կոյունլու գահակալ—53
 Բալրամ-Խոջա, Կարա-կոյունլու ցեղախմբի ա-
 ոաջնորդ—21
 Բասմաջյան Կ.—610
 Բարբարո, իտալացի դիվանագետ—72, 77
 Բարթոլոմեոս Բոլոնացի—440, 451
 Բարսեղ, գրիչ—52, 55
 Բարսեղ, ոմն—268
 Բարսեղ Գավառցի—445
 Բարսեղ Կեսարացի—472
 Բարսեղ վարդապետ—437
 Բեգում-Նաթուն, Զահանշահի կինը—66
 Բեմիս, պարոն Զալբեկի թոռ—266
 Բել, ճանապարհորդ—406
 Բելա IV, Հունգարիայի թագավոր—386
 Բելգեցկի Ստանիսլավ, լեհական իշխան—371
 Բեկան Յ.—465
 Բեհնամ, Նախիջևանի կառավարիչ—193, 195—
 196
 Բեյբարս սուլթան—320
 Բեյթար, արաբ բժիշկ—479
 Բեյթ Արմանի, հայկական գերդաստան—315
 Բեյթ-Բիտար, հայկական գերդաստան—315
 Բեյթ-Ջուեյն, հայկական գերդաստան—315

Բեյթ-Մուրատ, հայկական գերդաստան—315
 Բեշթեն Օրբելյան, Սյունյաց իշխան—38—39, 57,
 60—61, 77, 247
 Բերավս, պարոն Զալբեկի թոռ—266
 Բերդերեկ, Զանդերեկի որդի—20
 Բերնատովիչ Նիկոլայ, վաճառական—368, 369
 Բերնատովիչներ, լեհահայ գերդաստան—368, 369
 Բեթրի, փաշա—171
 Բերեցեանու Վ.—394
 Բժշկյան Մ.—382
 Բլեզ դը Վիժներ—612
 Բոգդան Գուրդի, հայազգի դեսպան—136, 373,
 425
 Բոգդանյան Գասպար, վաճառական—419
 Բոգուշ Սիմեոն, լեհահայ նկարիչ—378
 Բոգուշներ, նկարիչների ընտանիք—588, 590
 Բոլթս, անգլիացի պաշտոնիս—339
 Բորիս, հայ թարգմանիչ—423
 Բորբիոն, հայազգի զինվորական—238
 Բորգե Տիխո, գիտնական—476
 Բրեններ Հ., արևելագետ—131
 Բուդլախ պարոն—63
 Բունիաթ Սեթաստացի, բժիշկ—480—481
 Բուռնաշ Ս. Գ., գնդապետ—227—228, 233
 Բուռնաե, գեներալ—229
 Բուրթել, Սյունյաց իշխան—60, 581
 Գաբրիել, հրետանու պրեմիեր մայոր—238
 Գաբրիել թոխաթեցի—388
 Գազիկ Արծրունի, Վասպուրականի թագավոր—43
 Գալեն, գիտնական—482, 489
 Գալիելլ—482
 Գալիցկի Դանիել, իշխան—361
 Գալուստ Կաթակ, բանաստեղծ—554
 Դանդելմի, Հոռոմի պապի նվիրակ—376
 Կապասախալյան Գեորգ Դպիր, երաժիշտ, բա-
 նաստեղծ 554, 577
 Գասենդի Պ. փիլիսոփա—465
 Գասպար, պարոն Զալբեկի որդի—266
 Գասպար Շիմանսկի, հայազգի դիվանագետ—372
 Գարվել Վ., գիտնական—482
 Գեորգ Դ. էշմիաձեի կաթողիկոս—576
 Գեորգ Երզնկացի—442, 515
 Գեորգ վարդապետ—437
 Գեորգ Բալշ, գիտնական—401, 402
 Գեորգի VII, վրաց թագավոր—29—31, 33
 Գեորգի Սահակաձե—105, 496
 Գիկան—Բուզեշտ Ն. գիտնական—401
 Գիլաս-ադ-զին Մասուդ II, սուլթան—70
 Գիորգի XI, վրաց թագավոր—127, 129, 131
 Գիորգի XII, վրաց թագավոր—245, 564
 Գյալուր Արբահամ, տե՛ս Աբրահամ սպարապետ
 Գոգի, պարոն Զալբեկի թոռ—266
 Գոլիցին, իշխան—201, 202
 Գորդի, Դավիթ-Բեկի հրամանատար—168

Գորգուն, Օրբելյան իշխան—23
 Գորիշ Ի. Պ., ցարական պաշտոնյա—219—220
 Գրուհա—99
 Գրեկով Բ. Դ.—421
 Գրիգոր, ոսկերիչ—582
 Գրիգոր, քահանա—404
 Գրիգոր, քարգործ վարպետ—583
 Գրիգոր XIII, Հռոմի պապ—608, 612
 Գրիգոր Անավարպեցի—575
 Գրիգոր Արճիշեցի (Չորթան)—445
 Գրիգոր Դարանաղցի (նաև Կամախեցի)—118, 282, 292, 293, 302, 380, 494—495
 Գրիգոր Երեց, գրիչ—358
 Գրիգոր Եպիսկոպոս—364
 Գրիգոր Լամբրոնացի—441, 515
 Գրիգոր Լուսավորիչ—43, 44, 385, 523, 554, 559, 587, 589, 623
 Գրիգոր Լուսիկենց (նաև Լուսիկով), զուղա հայ վաճառական—134—137, 404, 407, 424—425
 Գրիգոր Խալֆա, սուլթանի արքունի ճարտարապետ—306
 Գրիգոր Խյաթեցի (Գրիգոր Սերենց Խյաթեցի)—34—35, 441—442, 492, 520—523, 575, 577
 Գրիգոր Կեսարացի, գիտնական—398, 485
 Գրիգոր Մալխատրոս—543
 Գրիգոր Մակվեցի, էջմիածնի կաթողիկոս—40, 44
 Գրիգոր Մարզվանեցի, գպիր, ծաղկող—308, 618—619
 Գրիգոր Նարեկացի—514, 519—520, 526—527, 539, 616, 619—620
 Գրիգոր Նյուսացի—472
 Գրիգոր Շղիսյակիր, Երուսաղեմի պատրիարք—314, 576
 Գրիգոր սահլաճունի—66
 Գրիգոր Վանեցի—540
 Գրիգոր Վարպեցի—398
 Գրիգոր վարդապետ—437
 Գրիգոր Տաթևացի—25, 39, 71, 76, 79, 435, 437—441, 446, 451—452, 454, 457—463, 465, 467, 471—474, 491, 515, 517, 575, 579—580, 583, 592, 619
 Գրիգոր տղա—519, 521
 Գրիգոր Բարունապետ—527—528
 Գրիգոր Օշական, տաղասաց—573
 Գրիգորիոս Աղթամարցի—514—515, 526—528, 533, 540, 572
 Գրիգորյան Նիհաղար—411
 Գրիֆֆ, ծովակալ—342
 Գուգուիչ Ի. Վ., գեներալ—235—236, 238
 Գուլիեյմ Պրոստել, արևելագետ—612
 Գուռչիբեկ, Աղթամարի Ստեփանոս IV կաթողիկոսի հայրը—44
 Գուտենբերգյան—608
 Դամադ Իբրահիմ, մեծ վեզիր—180

Դամադ Մուստաֆա, փաշա—184
 Դամուրտաշ, տե՛ս Կեղծ-Թամուրտաշ
 Դանիել Աբդա, ալքիմիկոս—481
 Դավիթով Նիկոլայ, վրաց Թելմուրազ թագավորի թոռ—425
 Դավթի, էջմիածնի կաթողիկոս—117
 Դավթի, Համշենի իշխան—63
 Դավթի, Համշենի իշխան Առաքելի որդին—63
 Դավթի, հայ գրիչ—37
 Դավթի, հայ վաճառական—500
 Դավթի, հազարապետ (նաև Գորբցենցի բեկ)—181
 Դավթի, մի հույն պատանի—318
 Դավթի III, Աղթամարի կաթողիկոս—7, 9, 441
 Դավթի Անհաղթ—462, 465, 467, 577, 592, 619
 Դավթի Արքեպիսկոպոս—401
 Դավթի-Բեկ—9, 156, 161—174, 507, 605
 Դավթի Զուղայեցի, մատենագիր—447
 Դավթի Սալաձորցի—544—546
 Դավթի վարդապետ, էջմիածնի միաբան—197
 Դավթի վարդապետ, բանագնաց—241
 Դարբիջանենց, կաֆայեցի ազնվականներ—354
 Դատուով Վասիլի, բանագնաց—423, 425
 Դելի-Հասան, ջալալիների առաջնորդ—111
 Դեհյան, բանագնաց—422
 Դիլանչի, Դավթի-Բեկի հրամանատար—168
 Դիոսկորիդես, անտիկ հեղինակ—489
 Դուկորուկի Յուրի, ռուս իշխան—423
 Դուլգորուկով, ռուսական բանակի հրամանատար—160
 Դոնսկոյ Դմիտրի, ռուս իշխան—421
 Դոփյան, ֆեոդալական տուն—25, 61, 62, 247
 Դուկա, Մուղովայի իշխան—397
 Եզդին—տե՛ս Ամիր Եզդին
 Եզդինջեր, թուրք ցեղապետ—58
 Եզնիկ Կողբացի—619
 Ելիզավետա, Ռուսաստանի կայսրուհի—197
 Եկատերինա Ալեքսանդր I, Ռուսաստանի կայսրուհի—198, 243
 Եկատերինա II, Ռուսաստանի կայսրուհի—197, 198, 202, 220, 221, 223, 224, 226, 229, 230, 235, 240, 243, 414, 419, 420, 430
 Եղիշապար Այնթափցի—125, 126, 130
 Եղիշե Եպիսկոպոս, Վայոց ձորի պարոն-տեր—61
 Եսայի, Ագուլիսի հայերի գլխավոր—196
 Եսայի, Դավթի-Բեկի հրամանատար, Տաթևում—168
 Եսայի, Սալմաստի Եպիսկոպոս—217
 Եսայի Հասան-Ջալալյան, Գանձասարի կաթողիկոս—143, 144, 147, 152, 153, 159, 162, 267—268, 507
 Եսայի Ղրիմեցի, հայ գիտնական—478
 Եսայի Նեցի—437, 451, 452
 Եվկլիդես, գիտնական—485

Երեմյա, դրիշ—386

Եփրեմ, էջմիածնի կաթողիկոս—624

Ջադա, Հասան-Ջալալյան—61

Ջալիբեկ-Հայ, պարոն—266

Ջալե Լե, մոսկովահայ—425

Ջախարիասեի Քեդրոս, Հայ, ոսկերիշ—370

Ջախարով Մոսկով, մոսկովահայ հարուստ—425

Ջահիդ-բեկ, բուրդ ցեղապետ—58

Ջամոյսկիներ, լեհական իշխաններ—371

Ջառնեքսկայա Ե.—426

Ջաքարիա, Աղթամարի կաթողիկոս—521

Ջաքարիա III, Աղթամարի կաթողիկոս—43, 44

Ջաքարիա, Եղվարդի Ադիդեկ իշխանի որդի—64

Ջաքարիա, Թամանի հրյա իշխան—352

Ջաքարիա, մի վանեցի—302

Ջաքարիա արեղա, դրիշ—358

Ջաքարիա Ադուլցի—137, 256, 258, 260, 274, 499, 500

Ջաքարիա Գնունյանց, բանաստեղծ—514, 528, 533

Ջաքարիա Լախոկոպոս, Հավուց-Քառի վանքի վանահայր—66

Ջաքարիա սարկավազ Բանաքեցի—104, 108, 130, 254, 267, 268, 496, 497

Ջաքարյան Մկրտիչ, բնագալական բանակի հարյուրապետ—343

Ջաքարյաններ, Ֆեոդակական տուն—7, 18, 247

Ջեննե-Պոզոս, Հայ Լրամիշտ—577

Ջենոբ Գլակ—619

Ջիմորովիչ Բ. Լևս պատմիչ—373

Ջոյա (Սոֆիա) Պալուկոզ—530

Ջոնով Վ. Ա., կոմս, ռուսական բանակի հրամանատար—239, 240, 242

Ջուլպարնա, Նոդկաստանի Աքբար թագավորի հայ որդեգիր—338

Էաշի Պոռչյան, իշխան—580

Էդմոնտ Բրբք, անգլիական գրող—200

Էլբե Յա., հունգար պատմաբան—392

Էման-բեկ, պարոն—59

Էմիլ-ալ-Ջեյն, եգիպտահայ պետական գործիչ—321

Էնգելս Ֆ.—254

Էվլիա Զեյնեբի, պատմիչ—279, 282, 288, 289, 382, 400

Էրթողրուլ, օղուզների ցեղապետ—30

Թադեոս, էջմիածնի կաթողիկոս—93

Թադեոս Ալրամենց, հայ գրիչ—358, 443

Թադեոս Սեբաստացի, բանաստեղծ—292, 532, 533, 535

Թադեոս Տաթևացի, Հարանց անապատի գասաուն—444

Թահիր, Զևարիյան Ահմադի որդի—24, 29

Թահմազկուլի, Երեանի խան—105, 106, 252, 254, 267, 508

Թադի. (նաև Ղուզանենց Թադի), Թիֆլիսեցի Ղուզանենց Փարսադանի որդին, հիշատակագիր—163, 170

Թադյան Հակոբ, մաթեմատիկոս—621

Թամար, բյուրականցի Բաբաջան պարոնի կինը—64

Թամուրյան—30, 42, 60

Թամուրյաններ—24, 33, 42, 72, 82

Թամուրտաշ, Չոբանյան Մելիք-Աղաթի որդին—20

Թամուրտաշ, Չոբանի որդին—16, 17

Թաշկյան Ն., Երամիշտ—576

Թաշ-էդ-դին Աբդ-ալ-Ռազզակ, եգիպտահայ դործիչ—321

Թավաթավ, ասորախանցի հայ—423

Թավաթայի խան, Երեանի բերդապաշտ—238

Թավերնիս, Ֆրանսիացի ուղեգիր—120

Թարաղա, Լանկ-Թամուրի հայր—24

Թարխան յուրաշի—160

Թեյմուր փաշա, Վանի թուրք աշիրաթների ղուրադնդերի հրամանատար—183

Թեյմուրազ, վրաց թագավոր—106, 425

Թեյմուրազ, Բարթիլի կառավարիչ—191, 192, 196, 197

Թեոդորոս Մեդիշացի, տրանսիլվանահայ—391

Թեոֆոս Ամբրոսիոս, արևելագետ—612

Թոադեր, Սուլավայի հայ քաղաքապետ—396

Թողթամիշ, Ոսկե-Հորդայի խան—22, 23, 28, 60

Թովմա Ադուլբեցի, բանաստեղծ—553

Թովմա Աթլիսացի—440, 451

Թովմա Մեծոփեցի, պատմագիր—23, 25, 26, 28, 30, 33—38, 40, 41, 56—58, 60—62, 77, 247, 435, 441, 442, 491, 492—523, 575

Թովմա Վանանդեցի (Նուրիջանյան), տպագրիչ—122, 483, 616—618

Թովմաս, Դավիթ-Բեկի հրամանատար Չավնդուրում—168

Թորմանյան Թ., ճարտարապետ—402

Թորոս Չավնդուրի տանուտեր, Դավիթ-Բեկի հրամանատար—165—168

Թորոս, Սսի կաթողիկոս—522

Թորոսյան Սիմեոն, տրանսիլվանահայ պատմագիր—391

Թորոսովիչ Նիկոլ, եպիսկոպոս Լվովում—374, 376, 388, 397

Թորոսովիչներ, լեհահայ մեծահարուստներ—374

Թոփալ-Օսման, Թուրքական արևելյան բանակի հրամանատար—180, 181

Թոփուզ Ճադակեբեանց—181

Թումա Արճիշեցի, հայ գրիչ—15

Թումանբեկ, Պոռչյան Զումա իշխանի որդին—64

Թումաշա, գրիչ—44

Թումիկ, Նոր Զուղայեցի աղանդավոր—333

Քույնազեր Լեոնարդ, գերմանացի գիտնական—
612

Քուրիք, Դավիթ-Քեկի հրամանատար՝ Չավնդու-
րում—168

Իբրահիմ, Ռազեշի քուրդ ամիր—57

Իբրահիմ, Երեանի թուրք փաշա—155, 161

Իբրահիմ, Քավրիզի խան, Նազիրի եղբայր—185,
186

Իբրահիմ խան, Նազիրի եղբորորդի—190

Իբրահիմ, Ղարաբաղի խան—221, 222, 229, 239,
243

Իբրահիմ Այբա-սուլթան, տե՛ս Այրա-սուլթան

Իբրահիմ Միրզա, Ագի շահի եղբորորդին—193

Իբրահիմ Շիրվանշահ—31—33

Իզբել Զովսեկի, աստրախանցի հայ արդյունաբե-
րող—410

Իզյասլավ, Կիևի իշխան—359

Իմամ—Կուլի, Գանձակի իշխան—94

Ինանիկ, Վայոց ձորի իշխան, Օրբելյան տոհ-
մից—64

Ինճիճյան Ալ.—391

Ինճիճյան Ղ.—277, 449, 621

Իսախանով (Էղբայրներ), ռուսահայ վաճառա-
կաններ—419, 429

Իսահակ—535

Իսահակ Զուղայեցի, հայ գիտնական—483

Իսմին, լեզգիների առաջնորդ—232

Իսրայել Զամթեցի, ծաղկող—319

Իսրայել Օրի—128—133, 138—145, 352, 383,
425

Իսաբնդար, կարա-կոյունլու զահակալ 35—39,
42, 45, 46, 56—58, 61, 62, 67, 72, 77

Իսաբնդար Մունշի, պատմիչ—98, 100, 103, 104

Իվան, մոսկովահայ թարգմանիչ—423

Իվան III, ռուսական ցար—352, 421, 422, 530

Իվան IV (Ահեղ), ռուսական ցար—422

Իվան Կարապետ, Պետրոս Մեծի հայազգի բա-
նազնաց—152—155, 158, 166, 169, 429

Իվանե (Ստեփանոս), Օրբելյան Սմբատ իշխանի
որդի—60, 61

Իվանե Օրբելյան, Սյունիքի իշխան—60

Իվանով Աթանես, մոսկովահայ թարգմանիչ—423

Իվանով Բորիս, մոսկովահայ թարգմանիչ—424

Իվանով Վասիլ, մոսկովահայ թարգմանիչ—423

Իվաշկինի Զախար, լվովահայ վաճառական—368

Իվաշկինիներ, լվովահայ առևտրական տուն—368

Լազորյան Մ., Նոր Զուղայեցի հայ—591

Լազիսլավ IV, Հունգարիայի թագավոր—386

Լազար Սերպիկա, մոլդովահայ գործիչ—396

Լազարյան Աղազար, մոսկովացի առևտրա-արդ-
յունաբերող—419

Լազարյան Հ., հայ նշանավոր գործիչ—220, 419,
420, 428, 430—432

Լազարյաններ, հայ իշխանական գերդաստան—
419, 426, 427, 428,

Լազարե Ավետ, մոսկովահայ—425

Լայրեից Գոտֆրիդ, փիլիսոփա—618

Լանկ-Քամուր—23—28, 30—33, 45, 48, 49, 57,
58, 60, 62, 70, 83, 87, 297, 462, 473, 491,
492, 521

Լասուֆյան Բարսեղ, տրանսիլվանահայ թարգ-
մանիչ—391

Լեաշով, ռուս գեներալ—154, 159, 508

Լեո—199, 491, 559

Լեոն II, Կիլիկիայի հայոց թագավոր—386

Լեոն III, Կիլիկիայի հայոց թագավոր—320

Լեոնյան Սողոմոն, հայ տպագրիչ—616

Լեոպոլդ I, գերմանական կայսր—127, 132, 138

Լիեկ, բնագետ—439

Լիմոնշյան Զամբարձում, երաժիշտ—577

Լյուդովիկոս XII, Ֆրանսիական թագավոր—316

Լյուդովիկոս XIV, Ֆրանսիական թագավոր—123,
124, 317, 319

Լորանովսկի Ռոստոլ, Իրանի ռուսական դես-
պան—423

Լոզմազան, Լանկ-Քամուրի զորահրամանա-
տար—26

Լորան դ'Արվիեռ, Հալեպի Ֆրանսիական դես-
պան—318

Լուարսաբ, վրաց թագավոր—89, 91, 99

Լուսավորիչ—տե՛ս Գրիգոր Լուսավորիչ

Խաթուն, մի տիկին—544, 545

Խաղարյան Գրիգոր, վաճառական, հրատարա-
կիչ—420, 428, 430, 621, 622

Խալիլ, թուրք փաշա—105

Խալիլ, Լանկ-Քամուրի թուրք—32

Խալիլովսկի Շիրվանշահ—37

Խաղբակ, Պոռնյան իշխան—64

Խայամ—347, 571

Խանդամիրյան Զովհաննես, Շահկերաի հայերի
ղեկավար—183, 194

Խաչատուր, Զաքարիա Քանաքեռցու Էղբայրը—
268

Խաչատուր, հայկապահայ նկարիչ—320

Խաչատուր, գրիչ—22

Խաչատուր, Տերգենցու որդի—538, 612

Խաչատուր արեղա Զուղայեցի, մատենագիր—
447, 504

Խաչատուր Գաղատացի, Սսի կաթողիկոս—123,
125

Խաչատուր դպիր, հայ գրիչ—319

Խաչատուր Զելթոնցի, հայ գրիչ—319

Խաչատուր Էրզրումցի, փիլիսոփա—467, 577

Խաչատուր Քոխաթցի—532, 536—538

Խաչատուր Կաֆայեցի—501, 541

Խաչատուր Կնեսարացի (Խաչատուր վարդապետ),

- Նոր Զուգայի առաջնորդ—118, 120, 335, 336, 375, 446, 576, 614
- Խայտուր, Կ. Պոլսեցի փորագրիչ—307
- Խաչգող Կաֆայեցի, տաղառաց—525, 539, 541, 542
- Խաչերես, տե՛ս Խաչգող Կաֆայեցի
- Խաչիկ Ակորշա, Գեղայի հայ գաղափար—389
- Խաչիկ երեյ, տե՛ս Խաչգող Կաֆայեցի
- Խաչիկ Կաֆայեցի, զրիչ—389
- Խաչիկյան Լ. Ս.—493, 500
- Խաչի Ռուդայ (Նաև Հաջի Քաղա), Զեյթրյան-ների կուսակից—16, 17
- Խաս-Մուրադ, փարա—50
- Խավսա, պարոն Զալեկի որդի—266
- Խաստատով Վասիլի, մոսկովահայ վաճառական—419
- Խելիկ, շինական—266
- Խև Կաֆացի, բանաստեղծ—544
- Խողի-Մարում, վրաց Ալեքսանդր թագավորի բանագնաց—422
- Խոջա Աստվածատուր Բուրոշի (Կ. Պոլսեցի)—305
- Խոջա Ավետիք—584, 589, 591
- Խոջա Գրիգոր (Կ. Պոլսեցի)—305
- Խոջա Դանիել (Կ. Պոլսեցի)—306
- Խոջա Դավիթ (Կ. Պոլսեցի)—305
- Խոջա Եղիա—306
- Խոջա Զաքար—423
- Խոջա Իպրահիմյան (Տիգրանակերտցի)—322
- Խոջա Խրտըր (Ամասիացի)—522
- Խոջա Խոսրով (Ազուլիսցի)—548
- Խոջա Կակոս—421
- Խոջա Կիրակոս—305
- Խոջա Հովսեփ (Կ. Պոլսեցի)—305
- Խոջա Հովսեփ, Տարոնի իշխան—59
- Խոջա Մահտեսի Վահրատ (Կ. Պոլսեցի)—305
- Խոջա Մարգար (հնդկահայ)—340
- Խոջա Մարշան Իրանի ֆինանսական վարչութիւն կառավարիչ—328
- Խոջա Մինաս (Բոմբեկից)—340
- Խոջա Միրաթ, Ուզուն-Հասանի բանագնաց—49
- Խոջա Մկրտիչ (Կ. Պոլսեցի)—306
- Խոջա Մուրադ (Նաև Բաղիշեցի)—123, 124, 125
- Խոջա Նահապետ (Կ. Պոլսեցի)—305
- Խոջա Շիրշ (Զուգայեցի)—332
- Խոջա Շմազն, Երեանի փողերանոցի տնօրէն—258
- Խոջա Պետիկ (Հալեպցի)—317
- Խոջա Պետրոս (Նոր Զուգայեցի) 589, 590, 591, 600
- Խոջա Ռուհիյան (Կ. Պոլսեցի)—305
- Խոջա Սանոս (Հալեպցի)—317
- Խոջա Սարգիս (Երեանցի)—258
- Խոջա Սաֆար—332, 589
- Խոջա Սիւրճան—319
- Խոջա ՍԼԹ (Երեանցի)—108
- Խոջա Սուքիաս—103
- Խոջա Վահրատ—305
- Խոջա Օհան Եղեց (Զուգայեցի)—387
- Խոջամայան Ք., հնդկահայ մտավորական—347
- Խոջաշանյան Գրիգոր, հնդկահայ գործիչ—207, 208
- Խոստատով Վասիլի, մոսկովահայ վաճառական և արդյունաբերող—427
- Խոսրով փաշա—105, 112
- Խոսրով սեղանավոր—125
- Խոսրովիզուխտ, հայոց Խոսրով թագավորի զուտըր—591
- Խորշուդ, վրաց իշխանի բանագնաց—422
- Խուրով Գեորգ, Մուհամադ խանի բանագնաց—242
- Խութիեցի (Խութեցի), հայկական տոհմանուն—387
- Խուլ Հովհաննես, հոգեորական—302
- Մանիյան կամ Հովհաննիսյան Հակոբ, տե՛ս Հակոբ Մեղապարտ
- Մատուր, Բջնիի նախարար-վերականգու և առաջնորդ—63
- Մերուն, ծաղկող, վասպուրականցի նկարիչ—25, 578
- Մերուն, վարդապետ—437
- Մուռ Գթիկ, հայ քաղաքագետ Սուլավալում—396
- Կադիմիր III, լեհական թագավոր—364
- Կալուկիր, Խերսոնի հայազգի իշխանավոր—348
- Կամպանյան Գրիգոր, աստրախանցի հայ—409, 411, 412
- Կապուտիկյան Բարթողիմեոս—446
- Կաշարներ, իրանի թագավորական հարստութիւն—234
- Կատերինո Զենո, վենետիկցի գիվանադետ—49
- Կարա-Հասան, Կարա-կոյունլու թուրքմենների ցեղապետ—21
- Կարա-Ցաղիշի, ջալալիների առաջնորդ—111, 313
- Կարա-Մուհամմադ, Կարա-կոյունլու թուրքմենների ցեղապետ—21, 22, 66
- Կարա-Ցուլուք Օսման (Նաև Օթման-բեկ), Աղ-կոյունլու թուրքմենական ցեղի առաջնորդ—33, 34, 35, 37, 38, 45
- Կարա-Ցուլուք Նաև Ղարա-Ցուլուք, Ուսուք, Կարա-կոյունլու դահակալ—26, 28, 29, 32—35, 39, 48, 57, 58, 60, 72
- Կարա-Սալիդ, ջալալիների առաջնորդ—103
- Կարապետ, բանաստեղծ—546
- Կարապետ, պարոն Էման-բեկի զանձապահ—59
- Կարապետ, Ղրիմահայ վաճառական—353
- Կարապետ Անդրեանացի, հայ տպագրիչ—615

- կարապետ Արևելցի, բանաստեղծ—553
 կարապետ Յոան Պոտկովա, Մուղալայի հայ իշխան—396
 կարապետ վարդապետ, աստղաբաշխ—483
 կարապետ Տեր-Մկրտչյան—61
 կարավանենկո Իվաշկո, լեհահայ զինվորական—373
 կարավանով Սեմյոն, լեհահայ զինվորական—373
 կարլոս V, գերմանական կայսր—92
 կացարով Գավրիլ, ակադեմիկոս—384
 կեղծ-Դիմիտրի, ռուսական գահի լեհական դրածո—379
 կեղծ-Քամուրտաշ, Քամուրտաշի անվան տակ հրապարակ-իշած մի գործիչ—16, 17
 կեպլեր, գիտնական—476
 կիպրիանոս Միտրոպոլիտ—404
 կիրակոս, բանաստեղծ—515, 544
 կիրակոս, երգիչ—529
 կիրակոս Երզնկացի, ռուսացւապետ—442
 կիրակոս պոնտացի քահանա—443, 444
 կիրակոս վարդապետ—437
 կիրակոս Վիրապեցի, էջմիածնի կաթողիկոս—40
 կիրակոս Տրապիզոնցի, վարդապետ—119
 կլավիխո, իսպանական թագավորի դեսպան—37, 62, 63
 կլաիուս Քրիստափոր, մաթեմատիկոս—484
 կլեման էոնս, գերմանացի ճանապարհորդ—354
 կղեմես X, Հռոմի պապ—124
 կղեմես Գալանոս, քարոզիչ—375
 կյուլենտե, հունգարացի գիտնական—389
 կյուրեղ, հայազգի քաղաքագլուխ Սուլավալուս—396
 կյուրեղ Աղեքսանդրացի—619
 կյուրոս—504, 506
 կոզմաս, կաֆայեցի հայ վաճառական—301
 կյուրեթ, կյուղովիկոս XIV թագավորի ֆինանս-ների գերատեսուչ—317
 կռիլ, թուրք գրող—285
 կռսլենիկոս—482
 կոստանդ Ջուղայեցի, նոր Ջուղայի ղարոցի դասապետ—129, 335, 337, 447
 կոստանդին, Դավիթ-Քեկի հրամանատար—168
 կոստանդին, վրաց թագավոր—148, 149, 155, 156
 կոստանդին, կրիկիայի հայ իշխանավոր—39
 կոստանդին, Մուղղալայի հայ իշխան—396
 կոստանդին, վրաց թագավոր—33
 կոստանդին Դրազարկցի, կրիկիայի կաթողիկոս—321, 399
 կոստանդին Երզնկացի—519, 534, 552, 555
 կոստանդինսկու-Յաշ Պ., գիտնական—402
 կովալենսկի, Ռուսաստանի լիազոր մինիստր-վրեստանում—245
 կորյուն—446
 կուտլոբեյ Սեմյոն, լեհահայ զինվորական—373
 կուտուզով Մ., ռուս զորավոր—210
 Հաբսբուրգյան հարստություն—127, 133
 Հաժդեոն Բ. Պ., ռուսիացի գիտնական—402
 Հախնազար, Նադիրի բանակում կոլոզ հայ հազարապետ—181
 Հակոբ, բանագնաց—323
 Հակոբ, գրիչ—55
 Հակոբ, հայկազայ—320
 Հակոբ, Լուցիկ Ս. Ստեփանոս կեղեցու առաջնորդ—362
 Հակոբ (Ալվաթենց), ուսուցիչ—539
 Հակոբ Արմենուլ (Հակոբ հայ), վարաբահայ ղեկավար—399
 Հակոբ Բաթուկենց—111
 Հակոբ Եղիազարյան—126
 Հակոբ եպիսկոպոս պոլսեցի, պատրիարք—303
 Հակոբ Թոխաթցի—377, 398, 532, 538, 539
 Հակոբ Կարենցի—113, 115, 282, 291, 503
 Հակոբ Ղրիմեցի—435, 441, 473, 475, 476, 477, 478, 576—577
 Հակոբ Մեղապարտ—436, 511, 572, 608, 609, 610, 611, 612
 Հակոբ Շամախեցի, էջմիածնի կաթողիկոս—196, 197
 Հակոբ Ջուղայեցի, էջմիածնի կաթողիկոս—120—122, 124—128, 130, 137, 374, 447, 614
 Հակոբ, Ջուղայեցի վաճառական—338, 601
 Հակոբ. Ջուղայեցի (Սիմոնյան), հնդկահայ մտավորական—347
 Հակոբ Ջուղայեցի, նկարիչ—549, 584, 585
 Հակոբ վարդապետ, Տաթևի համալսարանի ուսուցչապետ—437
 Հակոբ վարդապետ, Կողբ գյուղաքաղաքից—80
 Հակոբ Տիվրիկցի, ժամանակագիր—204, 205
 Հակոբյան Ղազար, հնդկական բանակի հրամանատար—344
 Հակոբջան, Կարբի գյուղի մեծատուն—108
 Հակոբջան Վելիջանյան, չուզահայ մեծահարուստ—589
 Հաճիրեկ, Մելիք-Ալըաֆի մոտ ծառայող մոնղոլ ցեղապետ—18
 Համգուլլահ Ղազվինի, պատմիչ—19
 Հայկ, հայերի նահապետ—212, 215, 591
 Հայկազ պարոն, Պոռյան իշխան—64
 Հայրապետ, քարգործ վարպետ—583
 Հանանիա, հայկազայ—320
 Հաննա-ալ-Արմանի (Հովհաննես Հայ), եգիպտահայ նշանավոր նկարիչ—323, 619
 Հաշի Ալիխան, պարսկական խան—131
 Հաշի-Դավութ, լեզգիների գլխավոր—145, 155
 Հաշի Իբրահիմ, պարսկական շահի վեզիր—241
 Հաշի Զեյնեթ, Շիրվանի խան—194, 195
 Հասան-Ալի, Զահանջահի որդի—42—44, 46, 47, 57

- Հասան-Բեկ Ռուսթու, ուսումը—54
 Հասան-Ռուսթուրդ, Զեյախրյան ցեղախմբի առաջ-
 նորդ—15, 16
 Հասան Դուխյան (նաև Մարեցի), Մարում իշխող
 Դուխյան—իշխան—25, 62
 Հասան խան, Մակվի սուլթանի որդի—244
 Հասան-Ջալալյան, հայկական իշխանական ղեռ-
 դաստան—39, 61, 62, 247
 Հասան-Ջալալյաններ, տե՛ս Հասան-Ջալալյան
 Հասան-Քուլուկ, Չորանյանների առաջնորդ—16,
 17
 Հարիտոնով Անտրե, Օրու շքախմբի անդամ—388
 Հարութին, հայ Ուսմարաշար—571
 Հարություն, էջմիածնից ոսկեղին—623, 624
 Հարություն էրզրումցի, ալբերիկոս—481
 Հարությունյան Գրիգոր (Գորգին խան) բենկա-
 լական բանակի հրամանատար—343, 344
 Հարությունյան Մարգար, բենկալական զորքի
 հաղարապետ—343
 Հաֆեզ—347, 571
 Հեթում Նորցի, Կիրիկիայի հայ իշխան—321
 Հեթում պատմիչ—337
 Հեյդար, հնդկների ազատագրական պայքարի
 առաջնորդ—347
 Հեյդարուլուի (նաև Հեյդար); Նախընթանի խան—
 192, 193, 195
 Հենրի Քին—347
 Հերակլ I, վրաց թագավոր—257
 Հերակլ II, վրաց թագավոր—191, 192, 196, 197,
 202, 203, 205—207, 209, 212, 216, 217,
 220, 222, 226—229, 231—237, 239, 242,
 243, 561, 592, 623, 624
 Հիպոկրատ—489
 Հիսան, հայ ճարտարապետ—593, 594

 Հոր—441
 Հորս Թ. փրիստփա—465
 Հոթար, տպագրիչ—611
 Հովակիմ, Կ. Պոլսի հայ պատրիարք—302, 303
 Հովակիմ Նրեց, հայ գրիչ—358
 Հովասափ Սեբաստացի, բանաստեղծ—480, 514,
 515, 532—535
 Հովհան Նրզնկացի, գիտնական-վարդապետ—472
 Հովհան Որոտնեցի—23, 39, 78, 435, 437—440,
 442, 443, 451—454, 456—459, 462, 465,
 471, 472, 579, 592
 Հովհան Վիլհելմ, Պֆալցի կուրֆյուրստ—129
 Հովհան (նաև Հովհաննես) Քոնեցի, ունիթոնների
 պարագլուխ—440, 451
 Հովհան Օձնեցի—592
 Հովհաննես, Ալրիվանքի եպիսկոպոս, Պոռլյան
 իշխանական զերդաստանից—53, 64
 Հովհաննես, Դավիթ-Բեկի հրամանատար Չավրեն-
 դուրում—168
 Հովհաննես, Դավիթ-Բեկի հրամանատար Մեղ-
 րիում—168
 Հովհաննես, Դանասարի կաթողիկոս—222
 Հովհաննես, հայ կրոնավոր—393
 Հովհաննես Ախլամարցի—501
 Հովհաննես Անկյուրացի (նաև Մոլինո), գիտ-
 նական-տպագրիչ—483, 613
 Հովհաննես Ավագերեց, տարեգիր—337, 398
 Հովհաննես Արճեցի, ժամանակագիր—83
 Հովհաննես Բրգուբենց, Բաղեշի ինդրակատար
 վանքի դպրոցի ուսուցչապետ—445
 Հովհաննես Դարդել, Լեոն թագավորի խոստովա-
 նահայր—320
 Հովհաննես Նպիսկոպոս, էջմիածնի եպիսկո-
 պոս—208
 Հովհաննես Նրզնկացի—442, 515, 552
 Հովհաննես Թլկուրանցի—534, 572, 610
 Հովհաննես Թուրունջի—123, 125
 Հովհաննես Մարեցի, գրիչ—87
 Հովհաննես Կամենցի—377, 497
 Հովհաննես Կարնեցի, բանաստեղծ—554
 Հովհաննես Համշենցի—442
 Հովհաննես Հերմոնցի (նաև Կոլոտ)—437, 442
 446, 576
 Հովհաննես Մանուկ Խլաթեցի, հայ գուսան—570
 Հովհաննես Մեծոփեցի, Մեծոփա դպրոցի ուսուց-
 չապետ—440, 441
 Հովհաննես Մրջուզ, մատենագիր, նկարիչ—447,
 549, 589
 Հովհաննես Ոսկեփորիկ, Անիի եպիսկոպոս—68
 Հովհաննես Ոստանցի, Բաղեշի ինդրակատար
 վանքի դպրոցի ուսուցչապետ—445
 Հովհաննես Զուղայեցի, փրիստփա, տպագրիչ—
 120, 467, 613, 614
 Հովհաննես Զուղայեցի վաճառական—500
 Հովհաննես-Սարգիս, գրիչ—340
 Հովհաննես սարկավազ—439, 512
 Հովհաննես վարդապետ, Ղուկաս կարնեցի կա-
 թողիկոսի բանագնաց, 241
 Հովհաննես վարդապետ, Տաթևի համալսարանի
 ուսուցչապետ—437
 Հովհաննես վարդապետ, Տաթևի վանքի վանա-
 հայր—625
 Հովհաննես Տերղենցի, հայ քահանա, տպա-
 գրիչ—93, 538, 612
 Հովհաննես Բարունապետ համշենցի—63
 Հովհաննես Ուսալեցի, հայ գրիչ—319
 Հովհաննես Քարմատանեց, հայ քահանա—377,
 613
 Հովհանյան Զուղայեցի, թեոլոգ ձուլող վար-
 պետ—338
 Հովնաթանյան (գերդաստան)—552, 592, 593
 Հովնաթանյան Հակոբ, Հովնաթան Հովնաթանյա-
 նի որդին—592, 593

- Հովնաթանյան Հակոբ, նազաշ Հովնաթանի որդին—592
 Հովնաթանյան Հարություն, նազաշ Հովնաթանի որդին—592
 Հովնաթանյան Հովնաթան, Հակոբ Հովնաթանի որդին—592, 593
 Հովնաթանյաններ—591
 Հովնան, Մշո ս. Կարապետ վանքի վանահայր—203, 205, 206, 207
 Հովսեփ I, ավատրիական կայսր—389
 Հովսեփ Աղթամարցի, ուսուցիչ—527
 Հովսեփ Գրիգորովիչ, ավատրիական կայսեր բանազնաց—401
 Հովսեփ էմին—198, 200, 201—203, 205—209, 217, 220, 412, 452, 468—470, 508, 509
 Հովսեփ Փլարիոս (նաև Հովսեփիոս Փլարիոս) 466, 624
 Հոփփսիմ—377
 Հուլավու, յոնդու խան—16
 Հուլիանա, հնդկական արքունիքի հայ բժշկուհի—338
 Հուլիոս III, Հռոմի պապ—92
 Հունանյան վարդան, կվովի հայկական եկեղեցու առաջնորդ—376, 388
 Հունեյն, վանի փաշա—88, 287
 Հունեյն, Զեյաթրյան սուլթան—21
 Հունեյն-Ալի, Երևանի խան—228
 Հունեյն-Ալի, Իսթանբուլ կարակոյունլուի որդի—64
 Հունեյիսան, մի օրինորդ—545
 Հուստինիանոս II, Բյուզանդական կայսր—348
 Դազան, յոնդու խան—16
 Դազար, Դավիթ-Բեկի հրամանատար, Կուլբեդք—168
 Դազար, մի քանաքեռցի—268
 Դազար Բազեր օզլի, աշուղ—549
 Դազար, Բեհնամ խանի հետ կովուղ հայկական զորքի հրամանատար—193
 Դազար Բարերդցի, գրիչ—319, 587
 Դազար եպիսկոպոս, ալբերիկոս—481
 Դազար Թոխաթցի—536
 Դազար Ճահեցի, տաղասաց—554
 Դազար Զահեցի, էշմիածնի կաթողիկոս—189
 Դազար Սեբաստացի, բանաստեղծ—532
 Դազար Փարպեցի—446, 620
 Դազարյան Հովհաննես, լինարեն լեզվի ուսուցիչ և թարգման՝ Զինաստանում—346
 Դալարեկ, Պոռշյան իշխան, Զուլայի որդին—64
 Դասապյան Մնացական, լինահայ վաճառական—345
 Դեռնդ Երեց—446
 Դիշի, Դավիթ-Բեկի հրամանատար Տաթևում—168
 Դիլի Ասլան-ցեղապետ, վանի կառավարիչ—45, 56
 Դուզանենց Փարսադան Բեկ, վախթանգ թագավորի բանազնաց—153, 163
 Դուլ Արզուն, հայ աշուղ—549
 Դուլ էզազ, հայ աշուղ—549, 550, 551
 Դուլամ-Ալի, Երևանի խան—228, 257
 Դուլի, նաղիրի բանակում հայ հազարապետ—181
 Դուկաս, Մելիք Եզանի հայրը—186
 Դուկաս Լոռեցի—516
 Դուկաս Խարերդցի, թարգմանիչ—446
 Դուկաս Կարենցի, էշմիածնի կաթողիկոս—222, 228, 233, 234, 240—244, 624
 Դուկաս Սեբաստացի—161, 507
 Դուկաս Վանանդեցի—122, 123, 483, 616—618
 Ծաղակերանց (գերդաստան)—181
 Ժավճավաձե Ի., վրաց գրող—246
 Ծրճ, հայեպահայ նկարիչ—320
 Մաթևոսյան Հովհաննես, լինահայ—345
 Մաթիսովիչ Ավագ, հայագրի գործիչ Մուղավալում—396
 Մակարով Իվան, հայ վաճառական—419
 Մակելի Յ., ֆրանսիացի հայագետ—389
 Մահմեդ—292
 Մահմուդ, Բայազետի փաշա—161
 Մահմուդ I, սուլթան—180, 306, 308
 Մահմուդ-Բեկ, Զահանշահի կաթնեղբար—57
 Մահմուդ Գիրեյ, Ղրիմի սուլթան—86
 Մահմեդի Գրիգոր, էմինի գործակիցը—206
 Մահմեդի Գրիգոր, Երևանցի վաճառական—598
 Մահմեդի Կարապետ, Սալաթ-նովայի հայրը—560
 Մահմեդի Մարկոս, տպագրիչ—612
 Մաղամեյիք, Հին Զուլայեցի մի հայ—168
 Մաղաթա Զեյբի, պոլսահայ—305
 Մամայ, Ոսկե Հորդայի խան—421
 Մամիկոնյան, իշխանական տուն—494
 Մամիկոնյան Հովհան, պատմիչ—446
 Մամիկոնյան Մուշեղ, հայոց սպարապետ—533, 534
 Մանանդյան Լ.—23
 Մանուկ (Մանուկ) հայ ճարտարապետ—403
 Մանուկ, հայ կրոնավոր—321
 Մանուկ, հայ գրիչ—285
 Մանուկով Արտեմի, ռուսահայ արդյունաբերող—430
 Մանուկարյան (Եղբայրներ), ռուսահայ արդյունաբերողներ—430
 Մանուկարյան Մարգար, Պետերբուրգի հայ դաշտի գործիչ—431
 Մատթեոս, գրիչ—67
 Մատթեոս, Մուհամմադ խանի բանազնաց—242

Մատթևոս Դպիր, հայ տպագրիչ—619
 Մատթևոս Եվդոկացի—448
 Մատթևոս Մարեցի, դպիր—614, 615
 Մատթևոս Հովանեսենց, Նախիջևանի հայ ունիթյարական համայնքի վիճակավոր—124
 Մատթևոս Զուղայեցի—68, 78, 435, 437, 462, 473, 474, 515, 516, 575
 Մատթևոս Վանանդեցի (Հովհաննիսյան), ծաղկող-տպագրիչ—120, 122, 483, 616, 617,
 Մատթևոս վարդապետ, Տաթևի դպրոցի ուսուցչակետ—437
 Մատուշինկո, ուսուցիչ—352
 Մարգար Խոճենց Երևանցի, դործիչ—421
 Մարգարյան (հղրայրներ), վաճառականներ—199
 Մարիամ Զազանի Բեկուժ, Հնդկաստանի թագուհի, հայուհի—338
 Մարկանտոնիս, տեղացի—սուլթան շահ
 Մարկոս Եփեսի—608
 Մարկոս, Մալաթիայի հայազգի կառավարիչ—343
 Մարտին, հայ եպիսկոպոս Տրեմայում—387
 Մարտին Մարտիանով (Մարտիրոսյան), մոսկովահայ սեկագործ—406
 Մարտիրոս Հայկապետ, մոսկովահայ, սեկագործ վարպետ—424
 Մարտիրոս, հայ տպագրիչ Կ. Պոլսում—619
 Մարտիրոս, Կոզմեյի տանուտեր—24
 Մարտիրոս Երզնկացի—500, 501
 Մարտիրոս Կաֆայեցի, Կ. Պոլսի պատրիարք—125, 537
 Մարտիրոս Ղրիմեցի, տաղասաց—358, 381, 401, 515, 542, 543
 Մարուգե, մի Երևանցի հայ—268
 Մարուգյան Թուղեոս, մանկավարժ—421
 Մարքս Կ.—121, 124, 254
 Մելանխտոն, գիտնական—476
 Մելիք-Աբով—229
 Մելիք-Աղամ, Զորաբերդի մելիք—221
 Մելիք-Ալլահգուլի սուլթան, Զորաբերդի մելիք—194
 Մելիք-Ալլահգուլի, Խաչենի մելիք—194, 195
 Մելիք-Աշրաֆ, Հասան-Քուլուկի հղրայր—18, 19, 20
 Մելիք Ասադ, քուրդ ցեղապետ, վանի ամիր—36, 38
 Մելիք-Ամրի, Մելիք-Շահնազարի որդին—102
 Մելիք-Բաղիր, Վարանդայի մելիք—146
 Մելիք-Բաղիր, Տաթևի մելիք—165, 166
 Մելիք-Բեգլար, Գյուլիստանի մելիք—221
 Մելիք-Դավիթ, Խաչենի մելիք—182
 Մելիք-Դավիթ, Քանաքեռի տանուտեր—268
 Մելիք-Եգան, Դիզակի մելիք—181, 182, 183, 185, 186
 Մելիք-Եսայի, Դիզակի մելիք—221
 Մելիք-Եսայի, Զորաբերդի մելիք—143

Մելիք-Եսայի, Խաչենի մելիք—194, 195
 Մելիք-Բամբաղ, հայ գինվորական—181
 Մելիք-Իսրայել, Օրու հայրը—129
 Մելիք-Խալիլ, Գյուլիստանի և Զորաբերդի խան—195
 Մելիք-Համամ, Զորաբերդի մելիք—195
 Մելիք-Հակոբջան, Երևանցի մելիք—182, 185, 187
 Մելիք-Հայկազ, Քաշաթաղի մելիք—96, 443
 Մելիք-Հարություն, հայ գինվորական—181
 Մելիք-Հովսեփ, Գյուլիստանի մելիք—194, 195, 221
 Մելիք-Հովսեփ, Վարանդայի մելիք—194
 Մելիք-Ղուկաս, Ղաթանի աղատագրական շարժման ղեկավար—175
 Մելիք-Ղուչի, Դավիթ-Բեկի հրամանատար—168
 Մելիք-Մամադ, քուրդ ցեղապետ, վանի և Ուստանի ամիր—36, 58
 Մելիք-Մանուշար, Գեղարքունիքի մելիք—181, 191
 Մելիք-Մելլում—229
 Մելիք-Միսնասար Մելիք Շահնազարյանց, Գեղարքունիքի մելիք—181
 Մելիք-Մկրտում, Երևանցի մելիք—182, 185
 Մելիք-Մուսի, Ազուլիսի քաղաքացի—174
 Մելիք-Շահնազար, Վարանդայի մելիք-Հովսեփի հղրայր—194
 Մելիք-Շահնազար, Գեղարքունիքի մելիք—96, 102
 Մելիք-Սելիմյանց Հովհաննես, ժամանակագիր—181
 Մելիք-Փարսադան, Դավիթ-Բեկի հրամանատար—165, 168, 174, 175
 Մելիք-Փարսադանյաններ, մելիքական զերդաստան Ղաթանում—162
 Մելիք-Ֆրանգուլ, Երեցվանդի մելիք—166, 167
 Մելիքով Մակար, Նախիջևանի Քյալբալի խանի բանագնաց—242
 Մելիքով Սաֆար, մոսկովահայ—425
 Մելիքով Սիմեոն, Կուլիկովույի ճակատամարտի մասնակից—421
 Մելիքջան Մելիք-Շահնազարյանց, Գեղարքունիքի մելիք—181, 182, 185, 191
 Մելիքսեդիկ Վժանցի, վարդապետ—444
 Մելիքսեֆ եպիսկոպոս Սեբաստացի—111
 Մելիքսեֆ Գառնեցի, Էջմիածնի կաթողիկոս—117, 118, 374
 Մելքում Աստարխանցի, բենգալական բանակի հարուրդապետ—343
 Մխչիմյան Գևորգ, վարդապետ—116
 Մխիթը, ուսուցիչ վանական—117—119, 497
 Մեհրաբի, Երևանի խան—157
 Մելքեմ, ազուլեցի խոշա Խոսրովի կինը—548
 Մենգլի-Գիրեյ, Ղրիմի խան—352
 Մեսիա—131, 132

- Մերոսի Մաշտոց—523, 531
 Մերոսի Վալոցառացի, պատմագիր—446
 Միշալի, վալարիայի իշխան—399
 Միհրդատ Եվպատոր—348
 Մինաս, Դավիթ-Ռեկի հրամանատար Շինուհայ-
 րում—168
 Մինաս, պարսկահայ նկարիչ—320, 589, 590
 Մինաս Ջիլֆտար Օղլուն-Ցաշի, հայ եպիսկո-
 պոս—395
 Մինաս Բոխաթցի, բանաստեղծ—377, 394, 398,
 532, 536, 537, 572
 Մինաս Զուղայեցի, մատենագիր—447
 Միշել Ֆերուր, ֆրանսիացի հեղինակ—283
 Միր Արզըլ, Հնդկաստանի բարձրագույն դատա-
 վոր, հայ—338
 Միր Կասիմ, Բենգալիայի նավար—343
 Միր Մահմուդ, աֆղանների խան—154, 178, 179
 Միրանշահ, Լանկ-Թամուրի որդի—29, 32, 33,
 57, 60, 69
 Միրաբ, Վանի ռեսերից—115
 Միրզա, շահկեցի սեղանավոր—125
 Միրզա-Իբրահիմ, Թամուրյան գահակալ—42
 Միրզա Իբրահիմ—274
 Միրզա Մյուսին, բժիշկ—489
 Միրզա Մուհամմադ-Մահդի խան Աստարաբադի,
 Նադիրի աբդունի քարտուղար—184
 Միրզա-Օմար, Լանկ-Թամուրի թոռ Միրանշահի
 որդին—32, 60
 Միրզախան, խաչենի մելիք—195
 Միրիմանյան, շուղայեցի առևտրական ընտա-
 նիք—333
 Միրզայել, իշխան Աստարախանի գաղութի նշա-
 նավոր անձ—412
 Միրզայել I Ապաֆի, Տրանսիլվանիայի իշխան—
 387, 388
 Միրզայել II Ապաֆի, Տրանսիլվանիայի իշխան—
 388
 Միրզայել Պալիոլոզ, բյուզանդական կայսր—309
 Միրզայել Սեբաստացի—92, 93, 532, 611
 Միրզայել Վանանդեցի (Նուրիշանյան), գիտնա-
 կան—122, 616
 Միրզայելյան-Չակիկյան Գրիգոր, վաճառական—
 623, 624
 Մխիթար Ապարանցի, ունիթոր վարդապետ—79
 Մխիթար բեկ, Դավիթ-Բեկի զորավար—165—175
 Մխիթար Գոշ—387, 620
 Մխիթար Հերացի, բժիշկ—481
 Մխիթար Սասնեցի—440
 Մխիթար Սեբաստացի—447, 448, 576, 577, 620
 Մխիթար Բաբունյացի, Տաթևի համալսարանի
 ուսուցչապետ—437
 Մխիթարյան—161, 164, 391, 436, 448, 484,
 485, 487, 505, 507, 618
 Մխիթարյաններ—214, 215, 391, 448, 449, 490,
 536, 568, 620, 621
 Մկրտիչ, հալեպահայ նկարիչ—320
 Մկրտիչ, Զարարիա Քանաբեկոցու հայրը—368
 Մկրտիչ Շոռոթկյցի, արքայսկսկոպոս—623
 Մկրտիչ Նրզնկացի, ուսուցչապետ—623
 Մկրտիչ Լիհացի, ծաղկող—319
 Մկրտիչ Նաղաշ—45, 67, 522—525, 572, 593,
 610
 Մուլլեմ Նիկոլա (Նիկողայոս), եգիպտոսի նա-
 վատորմի հայ հրամանատար—323
 Մոմիկ, քանդակագործ վարպետ—580—582
 Մովսես, էջմիածնի կաթողիկոս—375, 595, 613
 Մովսես Արծկեցի, հայ գրիչ—48, 53
 Մովսես Թադրամյան, հնդկահայ մտավորա-
 կան—202, 207—209, 347, 452, 468—470,
 509, 565, 566
 Մովսես Էրեց, հայ գրիչ—131
 Մովսես Խորենացի—121, 200, 431, 449, 542,
 615, 617, 620
 Մովսես Սյունեցի, էջմիածնի դպրոցի ուսուց-
 չապետ—575, 576
 Մովսես Տաթևացի վարդապետ—118, 120, 143,
 444
 Մորզվինով Ն. Ս., աղմիրալ—354
 Մոսկովով Անտոն, ռուս պաշտոնյա—620
 Մսիրի, Ալեքսի մարտի իշխան—28
 Մուլաֆար, եգիպտոսի սուլթան—39
 Մուլաֆարյան, հարստություն—21
 Մուհամադ IV, սուլթան—137, 306, 380
 Մուհամադ, Երևանի խան—228, 233, 234, 237,
 239, 242, 244
 Մուհամադ Իբն-Հինդուշահ Նախիշևանցի—19
 Մուհամադ խան, Ալի-Մուրադ խանի բանա-
 զնաց—230, 231
 Մուհամադ-Հասան, Աղա-Մուհամադ շահի
 հայր—234
 Մուհամադկուլի խան, Կախթի Կոստանդին Բա-
 զավորի մուսուլմանական անվանումը—148,
 149, 155—157
 Մուհամադ I Չեկերի, սուլթան—48
 Մուհամադ II Տաթևի, սուլթան—50, 289, 301,
 306, 312
 Մուհամադ, Աղ-Կոլոմուզ գահի հավակնորդ—55
 Մուհամադ Խուրամանգա (Նահ՝ Մուհամադ Խու-
 դաբանդե), Իրանի շահ—85, 95
 Մուհամադ, Հնդկաստանի շահ—187
 Մուհամադ, իշխան—16
 Մուհամադ խան Կուշար, Նադիրի զորավար—
 191, 192
 Մուհամադի խան Բոխմախ, Երևանի խան—94
 Մուհամադկուլի, Երևանի խան—184, 192
 Մուհամադ-Շարաֆ, Երևանի փաշա—97
 Մուհամադ-Քյազիմ, Նադիրի պալատական
 պատմիչ—181—183
 Մուհամադ փաշա Կալենդար-Օղլի, զորահրա-
 մանատար—103, 104

Մուղալներ, կաֆայիցի ազնվականներ—103, 104
 Մուղալյանց, կաֆայի՝ ճենովական հյուպատոս—
 350
 Մուսիս, ոմն—181
 Մուսսաֆա, լիտուրական սուլթան Մուհամադ II-ի
 որդին—50
 Մուստաֆադ Կարոսի փաշա—228
 Մուստաֆա Ջերերչի, եգիպտահայ, պետական
 գործիչ—323
 Մուստաֆա (Սարու) փաշա—158, 160
 Մուլֆորդ-Լո-դին Արուլ Ֆարաշ, մամլուքյան
 պետության հայ աշխատավոր գործիչ—320, 321
 Մուրադ-Ադ-կոյունլու գահակալ—55, 56
 Մուրադ, հայ ճարտարապետ—597
 Մուրադ II, սուլթան—49
 Մուրադ III, սուլթան—87, 105, 106, 112
 Մուրադ IV, սուլթան—277, 278, 285
 Մուրադ բեյ, եգիպտահայ, պետական գործիչ—
 323
 Մուրադ, հայկապահայ նկարիչ—320
 Մուրադ Սարգիս, հայկապահայ ոսկերիչ—318
 Մուրթուղակուլի, Աղա Մուհամադ շահի եղբայ-
 րը—239
 Յարլոնսկի Ստանիսլավ, լեհական հետման—371
 Յաղուր, Ադ-կոյունլու գահակալ—51—53, 57,
 64, 73
 Յաղուր-բեկ, Երևանի կառավարիչ—40
 Յան, լեհահայ նկարիչ—378
 Յան Զամոյսկի, լեհաստանի կանցլեր—362, 366
 Յան Կադիմիր, լեհաստանի թագավոր—372
 Յան-Սորենկի, լեհաստանի թագավոր—128, 361,
 363, 370, 371, 373, 374
 Յանկու Սասու, մուղղական իշխան—397
 Յար-Ալի, Իսթանբուլի որդին—56, 74
 Յոան լեյ Կոմպլիտ, նաև Յոան Արմանուլ
 (Յոան հայ), Մուղղալյի իշխան, Սերպեկա
 կոչվող հայազգի գերդաստանից—396
 Յոան Յոախիմ Շրոյդեր, արևելագետ—618
 Յուսուֆ, Ուզուն-Հասանի գորավար—50
 Յուսուֆ-Ալի խան, Խորասանի կառավարիչ—190
 Յուրի Գիլ, լեհ դիվանագետ—372
 Նարուզդոդոնոր Բ, Բարեյունի թագավոր—22
 Նադիր (նաև՝ Նադիրկուլի, Քահմադկուլի, Իրա-
 նի շահ—160, 175, 178—192, 194, 234, 235,
 251, 503, 504
 Նազարով Դավիթ, հայ ազատագրական շարժ-
 ման գործիչ—412
 Նազուլ—546
 Նալյան Հակոբ, պատրիարք, բանաստեղծ—446,
 467, 546
 Նահապետ, էշմիածնի կաթողիկոս—128, 130,
 374

Նահապետ Քուչակ—529, 530, 570
 Նադալ Ալեքսանդր, բանաստեղծ—553
 Նադալ Հակոբ—551, 553
 Նադալ Հովնաթան—514, 544, 551—553, 555,
 573, 591, 592
 Նապոլեոն Բոնապարտ—323
 Նասիմ, աշուղ—572
 Նարիման, վրաց Ալեքսանդր թագավորի բանա-
 գնաց—422
 Ննագոյե Բասարար, Վալաբիայի իշխան—402
 Ննմեսոս Եմեսացի—477
 Ննասոր—118
 Ներսես, հայ գրիչ—18
 Ներսես, հայկապահայ նկարիչ—320
 Ներսես, Երեց-մանկաց վանքի կաթողիկոս—158
 Ներսես Ամկեցի, Խնդրակատարի վանքի զպրոցի
 ուսուցչակալ—445
 Ներսես Անկյուրացի, եպիսկոպոս—312
 Ներսես Բաղիշեցի, Խնդրակատարի վանքի ու-
 սուցչակալ—445
 Ներսես Մատաղ, Խնդրակատարի վանքի ուսուց-
 չակալ—445
 Ներսես Մեծ—90, 523, 533
 Ներսես Մոկացի (Բեղլու), Լիմի զպրոցի հիմնա-
 դիր—444, 445
 Ներսես Շնորհալի—515, 571, 575, 592, 610,
 613, 614, 621
 Ներսես Պարթև, տե՛ս Ներսես Մեծ
 Նեքեմատ հայ ճարտարապետ—593
 Նիզամի—571
 Նիկողայոս, պատրիարք—302
 Նիկողայոս Երևանցի, հազարագետ—343
 Նիկողայոս Իլավցի, Հովհաննավանքի զպրոցի
 երաժշտության ուսուցիչ—444
 Նիկողայոս Մաղկարար—539
 Նիկողայոս Մելանավոր, գրիչ—358
 Նիկողայոս Քիշի, հայ տպագրիչ—616
 Նորգո, Սուլավայի հայ քաղաքագլուխ—396
 Նորդումբերլենդ, անգլիացի լորդ—201
 Նպտեր, գրիչ—358
 Նոնա, Դավիթ Սալաձորցու դուստր—544
 Նուրադ, Դավիթ-Բեկի հրամանատար—167, 168
 Նուշիրվան-ե Ադել (նաև՝ Էդիլ Շրվան) խան, մի
 խամաճիկ, որին Մելիք-Աշրաֆը գահակալ
 հռչակեց—18
 Նուր-ադ-դին, Մակվի հայ կաթողիկ իշխան—62
 Նուր-Էդդին—355
 Շավե, Սերկեկի գյուղի պարոն—63
 Շահ, Օրբեկյան իշխան—60
 Շահ Աբրահամ I—94—97, 99, 100—102, 105, 109,
 119, 252, 259, 302, 309, 325, 328, 332, 333,
 338, 394, 495, 501, 504, 549, 584, 588
 Շահ Աբրահամ II—253, 333, 391

Շահ Արրաս III—179

Շահ Թահմազ I—83—85, 89—91, 324, 422

Շահ Թահմազ II—147, 148, 155, 156, 172—174, 179

Շահ Իսմայիլ (նաև՝ Սեֆյան Շեյխ-իսմայիլ)—52, 55, 56, 58, 81—83, 248

Շահ-Իսմայիլ II—191

Շահ-Կուբադ, Իսքանդարի որդին—38

Շահ-Շուլա, Ֆարսի կառավարիչ—24

Շահ Ջահան, Հնդկաստանի շահ—347

Շահ Սեֆի (նաև՝ Սաֆի)—105, 106, 333, 589

Շահ Սուլեյման I—124, 136

Շահ Սուլեյման II—190

Շահ Սուլթան-Հուսեյն—142, 265, 268, 333, 334

Շահամիր Շահամիրյան, տե՛ս Շահամիրյան Շահամիր

Շահամիրյան Եղիազար, հնդկահայ գործիչ—207, 210

Շահամիրյան Հակոբ, հնդկահայ գործիչ—207, 273, 452, 470, 509, 565, 566, 567

Շահամիրյան Շահամիր, հնդկահայ գործիչ—199, 207—215, 224—226, 234, 241, 347, 452, 468—470, 509, 558, 565, 566

Շահամիրյաններ—565, 621

Շահին, շամախեցի հայ զորական—146

Շահնազար, Վարանդայի Մելիք-Հովսեփի եղբայրը, տե՛ս Մելիք-Շահնազար

Շահնազար, հնդկահայ զինագործ—343

Շահնավազ, տե՛ս Բակուր, վրաց արքայազն

Շահնշահ Գ., Զաքարյան իշխան—18

Շահուխ, Թամուրյան գահակալ—33—35, 37, 38, 42, 58, 61

Շահուխ, նազիր շահի թոռ—190

Շահումյան Ստեփանոս, Դավիթ-Բեկի զինակից—161, 164, 168, 169, 507

Շամխալ, լեզգիների առաջնորդ—232

Շամս-ադ-դին, Բաղեշի քուրդ ամիր—33, 36, 57—59

Շառլ Մոնտեսքյո—311

Շարաֆ-բեկ, Բաղեշի քուրդ ամիր—44

Շարաֆ խան Բիթլիսի, քուրդ պատմիչ—82, 280, 288

Շարդեն, ֆրանսիացի ճանապարհորդ—107, 109, 255, 257, 326

Շարիֆ, քուրդ ցեղապետ—113

Շեհրիմանյան Ստեփանոս, բժիշկ—488, 489

Շեյխ-Ալի, Ուվեյսի որդին—21

Շեյխ-Հայդար (Սեֆյան)—47, 52

Շեյխ Խաչին, Կեսրվանի ֆեոդալ—315

Շեյխ-Մահմուդ, Բաղեշի քուրդ ամիր—59

Շեյխ Մանսուր, հյուսիսային Կովկասի ապստամբների ղեկավար—232

Շերեր, պատմաբան—199

Շերիման Արտեմի, վաճառական և ոսկերիչ—429

Շերիման Զարար, մոսկովահայ արդյունաբերող—426

Շերիման Իզնատ, մոսկովահայ արդյունաբերող—426

Շերիստանյան Հովհաննես, բահանա—429

Շիրդերբեկ Ի., եվրոպացի ճանապարհորդ—70

Շիխու Միսթար, շինական—266

Շիման Բեդրոսովիչ, Սորեսկու հայ բարտուղար—374

Շիրվանշահ, դուխան իշխան Հասանի որդին—25

Շիրվանշահեր, դինաստիա—52

Շիրվանով Լուկա (Ղուկաս Շիրվանենց), վաճառական—408, 419, 429, 430

Շիրվանով Պետրոս, պետերուրդագաժայ արդյունաբերող—430

Շմավոն Անդեղակոթցի, Տաթևի վանքի վանահայր—61

Շմավոնյան Հարություն, տպագրիչ—621

Շյուրց Էդ, հունգարացի հայագետ—386

Շտեֆան լեյ Մարե, իշխան—396

Շտեֆան Ջիլիո-Պոպ, Ռումինիայի պառլամենտի նախագահ—392

Շտեֆան Ռարեշ, Մուղովայի իշխան—387, 394

Շրուան, շամախեցի հայերի հրամանատար—146

Ուիմպլոդորոս, փիլիսոփա—472

Ոսկան վարդապետ Երեանցի—120, 444, 447, 576, 588, 615, 616

Ոսկան Վելիջանյան, շուղահայ մեծահարուստ—589

Ոսկանով Ա., մոսկովահայ—425

Որփեոս, երաժիշտ—577

Չալապի, սանահնեցի պարոն—63

Չամչյան Մ.—44, 196, 391, 448, 449, 493, 505—507, 509

Չելեբիզադե, թուրք պատմագիր—159

Չինդիզ խան—15, 20, 23

Չնչին Հովհաննես, տպագրիչ—619

Չորան, Օլջայթու խանի գլխավոր զորահրամանատար—16

Չորան աղա, եզդի ցեղապետ—217

Չորանյաններ—16, 17, 19, 20

Չրադ խան—589

Պալավունիք, կաֆայեցի աղնվականներ—354

Պալյան, ճարտարապետ կոռուցողների գերդաստան—306—307

Պալյան Միխայիլ, արքունի ճարտարապետ—306

Պալյան Պալի, ճարտարապետ—306

Պահլավունի, իշխանական տոհմ—494

Պաղտասար Դպիր—467, 513, 514, 546, 553—559, 573, 619, 621

Պաղտասարյան Ավետիք, երաժիշտ—577

- Պանին Ն. Վ., Ռուսաստանի արտաքին գործերի
մինիստր—217
- Պանկրատով Աֆանասի, ռուսահայ թարգման—
429
- Պապ, Դավիթ-Ռևկի ղինակից—165—169
- Պասաճյան Գրիգոր, պատրիարք—302
- Պավել Ռոգուշ, լեհահայ նկարիչ—378, 588
- Պավել I (Պետրովիչ), ռուսական կայսր—197
240, 243, 245.
- Պավլով Իվան, մոսկովահայ—425
- Պարոն Լույս, զրիմահայ—540
- Պարսամ Տրապիզոնցի, բանաստեղծ—377
- Պեշե Վլադիմիր, ռուզար նկարիչ—384
- Պետիկ Պետրոս—126, 127
- Պետրոս, Գանձասարի կաթողիկոս—137
- Պետրոս, հայ գրիչ—29
- Պետրոս Ապետիք (Պետիկ Հայ), հայազգի դի-
վանագետ—388
- Պետրոս Ապիան, աստղագետ—483
- Պետրոս Ապրո, մոսկովահայ մետաքսագործ—310
- Պետրոս Արազոնացի, միսիոներ—451
- Պետրոս Արետինոս—92
- Պետրոս Գևտանոս պալմա—612
- Պետրոս Գրիգորովիչ—401
- Պետրոս դի Սարգիս Գիլանենց, հայկական էս-
կադրոնի հրամանատար—153, 507, 508
- Պետրոս Ղափանցի, բանաստեղծ—513, 514, 546,
554, 557, 558, 573, 574, 576
- Պետրոս Մեծ (նաև Պետրոս I, Պետրոս ցար,
Պետրոս), ռուսական կայսր—138—141, 143—
148, 152—154, 156, 163, 198, 222, 230, 243,
310, 402, 408, 414, 425, 426, 429, 590
- Պետրոս Ոսկան, մադրասահայ առևտրական—159
- Պետրոսյան Ստեփան, հայ տպագրիչ—619
- Պետրոս կաղակուլ, Մուղովայի հայ իշխան—396
- Պետրոս Ռարեյ, Մուղովայի իշխան—397
- Պետրո Վարդիկ, մուղովահայ, Մուղովայի իշ-
խանի խորհրդական—397
- Պետրուշևսկի Ի. Պ.—253
- Պիդոն Ալոիս Մարիա, քարոզիչ—375—377
- Պլատոն—461
- Պլինիոս—489
- Պիետրո Կելլա Վալլե—329
- Պիտրի, Անդրեյի վարչապետ—201
- Պյոտր Գրիգորիչ, լեհական արքունիքի հայազգի
գործիչ—373
- Պյոտր Իվանով, լեհահայ ղինանագետ—372
- Պռոշյան, հայկական իշխանական տուն—132
- Պռոշյաններ—25, 61, 64, 247
- Պոնրաֆ, բժիշկ—488
- Պոպոս, զրիմահայ վաճառական—353
- Պոպոս Մոկացի, վարդապետ—118, 444
- Պոշանցի (Ռոտշանցի), հայկական տոհմա-
նուն—387
- Պոստել Դոմինիկ, արևելագետ—612
- Պոտյոմկին Գ. Ա., իշխան—217, 219—224, 227,
229, 230, 413, 431
- Պոտյոմկին Պ. Ս., գեներալ—221—223, 227—
229
- Պոտոցկի Անդեյ, Գալիցիայի աժադ—363
- Պոտոցկիներ, լեհական իշխաններ—363
- Պորփյուր—439, 443, 461, 467, 621
- Պոդոմոս—475, 476
- Պոկլ, անտիկ հեղինակ—464, 466, 467
- Պոկոպիոս Կեսարացի—337
- Պոնյան Սահակ, մանկավարժ—449, 485, 621
- Ջահանշահ Կարա-կոյունլու—38—46, 48, 56,
57, 66, 72
- Ջաղթա, Ջինգիզ խանի որդի—23
- Ջանիբեկ, Ոսկե Հորդայի խան—18—20
- Ջանփուլադ-Օղլի (Ալի), ջալալիների առաջ-
նորդ—111, 118
- Ջավադ, Գանձակի խան—239, 240
- Ջաֆարկուլի խան, Աղա Մուհամադ շահի եղ-
բայր—236, 237, 244
- Ջելաիրյան Ահմեդ, տե'ս Ահմեդ սուլթան
Ջելաիրյան
- Ջելաիրյան Հասան Բուզուրգ (նաև՝ Ջելաիրյան
Հասան)—16, 20
- Ջելաիրյաններ—15, 17, 20, 21, 22, 24
- Ջենկինսըն, անգլիացի ճանապարհորդ—77, 82
- Ջեմալեթ-փաշա, թուրք հեղինակ—203
- Ջիվանի—557
- Ջահնգիր, Աղ-կոյունլու ցեղապետ, Ուզուն-Հա-
սանի եղբայր—41, 44, 45
- Ջահնջեցոց տուն, Դոփյան ֆեոդալական տան մի
հյուղ—62
- Ջղալ-Օղլի Սինան, թուրք փաշա—97, 98
- Ջուհա, Պոռչյան իշխան—64
- Խաղու, հայ խորհրդական—399
- Խաղու 11, Վալաքիայի իշխան—399
- Խայնեզ Յակով, ռուսական գործակալ—223
- Խափայել, Պետրոսի իրանական արշավանքի
մասնակից հայ ղինավորական—163
- Խդակուլի Միրզա, Նադիրի որդի—189
- Խիմսկի-Կորոսակով Ս. Մ. ռուս գեներալ—240,
242
- Խիշելի, կարդինալ—316
- Խոբեթ Գրանժո, ֆրանսիացի գրաձույլ—612
- Խոմոդաժսկի Ստեփան, հայազգի վաճառական—
424
- Խոտակես, ծաղկող—578
- Խոտամա Աղ-կոյունլու—53, 54
- Խոտամա, Եգիպտահայ ղինավորական—323
- Խոտամա Թարխան-Օղլի, Կարա-կոյունլու դի-
րավար—41, 42
- Խոտամա Օրբելյան (նաև՝ Ամիր Խոտամ),
Բշեքենի որդի—39, 57, 61, 247, 261

- Սաադի—347
 Սադադ Պոռեցի, տաղասաց—522
 Սալթանով Բոգդան, հայ նկարիչ—424, 549, 590
 Սախր, թուրք փաշա—205
 Սահակ, էջմիածնի կաթողիկոս—117
 Սահակ, վալաքահայ—399
 Սահակ, հայ ճարտարապետ—597
 Սահակ Պարթև—523
 Սահրատյան Զաքար, իրանահայ վաճառական—134
 Սամուել Անեցի—24, 27, 36, 58
 Սամել Դպիր էրզրումցի—115
 Սայաթ-Նովա—238, 514, 515, 550, 552, 553, 556, 560—565, 571, 573
 Սանդիս Գևորգ—322
 Սասեր, զրիմահայ վաճառական—352
 Սառս, Սայաթ-Նովայի մայրը—560
 Սարաջին Վասիլ, լեհահայ զինվորական—373
 Սարաֆյան Մովսես, հայ ազատագրական շարժման ղործիչ—216, 217, 412
 Սարգիս, Բշնիի ուսուցիչ—63
 Սարգիս, Դավիթ-Բեկի հրամանատար Մեղրիում—168
 Սարգիս, զրիչ—17
 Սարգիս, տաթևցի զրիչ—30
 Սարգիս, Հասան Դովլանի որդին—25
 Սարգիս, սանահինցի պարոն—266
 Սարգիս, Սերկելի գյուլի պարոն—63
 Սարգիս, փիլիսոփա—443
 Սարգիս արեղա, ճանապարհորդ—501
 Սարգիս Ասրակունեցի—442
 Սարգիս Դպիր, հայ տպագրիչ—619
 Սարգիս Նալիկոսյան—443
 Սարգիս խղանցի, հայ գրիչ—319
 Սարգիս Պիծակ, ծաղկող—582
 Սարգիս վարդապետ—437
 Սարգիս Սաղմոսավանքցի, վարդապետ—119
 Սարի, Դավիթ-Բեկի հրամանատար Մեղրիում—168
 Սարկավազ, երգիչ—529
 Սարմատ, հնդկահայ մեծ բանաստեղծ—347
 Սարուխան, շամախեցի զինվորական—146
 Սաֆար Վասիլ, մոսկովահայ արդյունաբերող—407, 417, 425, 426
 Սաֆարյան Նիկողատրա, ալբանացիների հեղինակ—621
 Սաֆրիկուլի, երեսնի խան—122
 Սաֆրիկուլի, լեազի խան—167, 168
 Սևրաստացիներ, տպագրիչներ—619
 Սեփևոս, պատմիչ—446
 Սեթ, Տարոնի իշխան խոջա Հովսեփի հայրը—59
 Սեթ Մեսրոպ (նաև՝ Սեթյան), պատմաբան—333
 Սեփևոս, պատմիչ—446
 Սեփևոս, թուրք պատմագիր—287
 Սելիմ Ահմեդ, թուրքական սուլթան—82, 112, 301, 308
 Սելիմ-Ալի, քրդական Ռոմակ ցեղի ասաջնորդ—43
 Սենեքերիմյանց, Արծրունյաց տուն—58
 Սեպեր Զերեկես, լեհահայ զինվորական—373
 Սե Պետրոս, շուղայեցի աղանդավոր—118, 333
 Սերկիզով Անդրեյ, Կուլիկովյան ճակատամարտի հայ մասնակից—421
 Սերգիս, հայ թաղաքագլուխ Սուլավայում—396
 Սերաֆիմ, հայազգի զերդաշտան Մուղավայում—396
 Սեֆեր Մուրատովիչ, հայազգի զինվորական—372
 Սեֆյաններ (նաև՝ Սեֆեր)—51, 52, 81, 88, 94, 133, 146, 149, 172, 177—179, 250—252, 324, 326, 327, 332
 Սիդիզմունդ I, լեհական թագավոր—367
 Սիդիզմունդ II, լեհական թագավոր—92
 Սիդիզմունդ III, լեհական թագավոր—372
 Սիդի Ալի, Շաքիի տիրակալ—29
 Սիմեոն, Դավիթ-Բեկի հրամանատար Տաթևում—168
 Սիմեոն Ալիբեկյանցի—442
 Սիմեոն Աղաբանցի—494, 515, 530—532
 Սիմեոն Արճեշցի—578
 Սիմեոն Երեսնցի կաթողիկոս—66, 188, 197, 198, 206—209, 222, 273, 345, 420, 427, 428, 430, 445, 467, 504, 505, 516, 554, 558, 559, 573, 576, 623, 624
 Սիմեոն լեհացի (նաև Սիմեոն դպիր)—114, 115, 291, 293, 376, 377, 380, 383, 393, 398, 466, 467, 501, 502
 Սիմեոն Խրեմյան, կաթողի հայ—544
 Սիմեոն Կաթողի, տաղասաց—358
 Սիմեոն Ջուղայեցի—444, 447, 452, 463—467, 619
 Սիմեոն Վենետիկ, հունգարահայ—388
 Սիմեոն, էմիրի չոկատի հրամանատար—205
 Սիմեոն, նկարիչ—588
 Սիմեոն, վրաց Լուարսաթ թագավորի որդի—89, 94
 Սիմեոն, հայազգի ճարտարապետ—594
 Սիրունի Հ.,—302, 308, 312
 Սմբատ, Գուռչիքի որդին—44
 Սմբատ Գունդատալ—386
 Սողոմոն (նաև Սոլոմոն), Իմերեթիայի թագավոր—196, 204, 216, 217, 236
 Սուրբազմիշ, Արտազի կաթողի իշխան Նուրադ-դինի որդի—37, 62
 Սուլովիցի (Սուլավացի), հայկական զերդաշտան—387
 Սուրբազմիշ, Սանահինի պարոն—63
 Սոֆի—82
 Սոլանգիար (նաև՝ Իսպենդ, Ասպենդ), Կարա-Ցուսուֆի որդին—35
 Սպինոզա Բ.—465

Սվիդորյալու, լիովական իշխան—362
 Սվյատոսլավ, Կիևի իշխան—346
 Ստադիրացի, փիլիսոփա—453
 Ստեփան, ոմն—550
 Ստեփան, իշխան—175
 Ստեփան Բատորի, լեհական թագավոր—366, 369
 Ստեփան Խաղին—135, 412, 425
 Ստեփան Վուրմենին, հայ ղեկավորական—373
 Ստեփանյան Գրիգոր, լուսաբան—161
 Ստեփանոս IV, Աղթամարի կաթողիկոս—44
 Ստեփանոս, բանաստեղծ—544
 Ստեփանոս, Դավիթ-Ռևելի հրամանատար Շինու-
 հայրում—168
 Ստեփանոս, հայ բժիշկ—481
 Ստեփանոս, Վալդե ձորի արքեպիսկոպոս, Պոռ-
 լաններից—64
 Ստեփանոս Դաշտեցի—515, 549, 550
 Ստեփանոս Նվդկիացի—448
 Ստեփանոս Ռոխաթյի—111, 315, 358, 532, 536,
 537, 542
 Ստեփանոս Իմաստասեր, ալքիմիկոս—481
 Ստեփանոս Լեհացի—377, 444, 445, 466, 624
 Ստեփանոս Խիլանցի—522
 Ստեփանոս Մոկացի (Շատախեցի)—445
 Ստեփանոս Շոռթեցի, բանաստեղծ—553
 Ստեփանոս Չմշկաձագեցի, հիշատակագիր—48
 Ստեփանոս Ջուղայեցի, էջմիածնի կաթողիկոս—
 447
 Ստեփանոս Ռոշկա—377, 300
 Ստեփանոս Սալմաստեցի, էջմիածնի կաթողի-
 կոս—91—93
 Ստեփանոսյան Հովսեփ, տպագրիչ—621
 Սաշկևիլովի Գավրիլ, լեհ ղեկավանական—372
 Սրապիոն, էջմիածնի կաթողիկոս—117
 Սուլեյման, Ախալցխայի փաշա—228, 231
 Սուլեյման, Իրանի զորքերի սարգար—244
 Սուլեյման Բարեմ Զեյլան, եղբայրահայ պետա-
 կան կործիչ—323
 Սուլեյման-բեկ Բիժան-սղի, աղ-կոյունլուների
 ղորավար—48, 51—53, 57
 Սուլեյման Իքն-Գուլիմիշ, սելջուկյան սուլթան—
 311
 Սուլեյման կանունի, խուրբական սուլթան—84,
 302
 Սուլեյման կոստանդին զև Սիրի, լեհահայ դի-
 վանական—372, 374
 Սուլթան-Խալիլ, Աղ-կոյունլու զահակալ—50, 51
 Սուլթան Հուսեյն, Ջելաիրյան սուլթան—21
 Սուլթան Ուլեյս, Ջելաիրյան սուլթան—19—21
 Սուլթանջահ, Արգար Թոխթեցու որդի—93, 532,
 611, 612
 Սուրբոտին, հուս զենքավար—217
 Սունդուկյան Գ.—565
 Սուլթորով Ա. Վ.—210, 219—221, 240, 413, 416
 Սուրխայ, լեզգիների խան—145, 146, 180

Սուֆի-Խալիլ, Ուզուն-Հասանի ղորավար—48,
 51, 53
 Վախթանգ VI, վրաց թագավոր—147, 148, 149,
 152—154, 161—163, 427, 591
 Վահանգ Վառլամ, ռուսահայ ղեկավորական—431
 Վահրամ Ռարոնի—453, 454, 458
 Վաղարշակ, հայոց թագավոր—212
 Վան Դիկ, փորագրիչ-գրաձուլ—615
 Վանական եպիսկոպոս, Այրարատյան թեմի ա-
 ռաշնորդ—25
 Վանանդեցիներ, հայ տպագրիչներ—617, 618
 Վաչուտ, Սերկելի դուռի պարոն—63
 Վաչուտյան, հայկական իշխանական տուն—63,
 247
 Վարդ պարոն, Համշենի Դավիթ իշխանի որդին—
 63
 Վարդան, Դավիթ-Ռևելի հրամանատար Չավնդու-
 րում—168
 Վարդան, իշխանավոր Տավրիկիայում—348
 Վարդան Այգեկցի—516, 615
 Վարդան Բաղիշեցի—445, 446, 522
 Վարդան Լեհացի, ծաղկող—319
 Վարդան Կաֆացի, տաղասաց—358, 530
 Վարդան Հոգեցեցի, ուսուցիչ—442
 Վարդան վարդապետ, Մոսկովյի հայ դպրոցի
 ուսուցիչ—427, 428
 Վարդան վարդապետ, Տաթևի դպրոցի ուսուցիչ—
 437
 Վարդան Օձնեցի—236, 241
 Վարդանով Մանուկ, մոսկովահայ—425
 Վարդիկովիչ Բեռդարաշկո, Սորոկայի բերդի պա-
 րետ—397
 Վարդիկովիչ Ջուրաշկո, Ցանկու Սասու իշխանի
 խորհրդական—397
 Վարվար Ալի փաշա, Սեբաստիայի կառավարիչ—
 112
 Վեզալիուս Ա., դիտնական—482
 Վերեն (Վիկեն), Համշենի իշխան—63
 Վիշել, հայ պարոն—64
 Վլադիմիր Վսեվոլոդովիչ Մոնամախ, Կիևի իշ-
 խան—359
 Վլադիսլավ III, լեհական թագավոր—361, 369
 Վլադիսլավ IV, լեհական թագավոր—361, 373
 Վլադիսլավ Ցազելի, լեհական թագավոր—369
 Վոլինսկի—144—146, 163, 408
 Վոյնովիչ, հուսական բանակի կապիտան—221
 Վորոնցով Մ. Ի., կանցլեր—201, 202
 Վսեվոլոդ Ցարոսլավիչ, Կիևի իշխան—359
 Վրթանես, հայ գրիչ—82
 Վրթանես Կաֆացի, տաղասաց—358, 539
 Վրթանես Սանկեցի, տաղասաց—398, 540, 572
 Տավերնիե Ժ. Բ.—288, 291, 332

Տարսայիճ, Օրբելյան իշխան, Գորգունի որդի—
60, 61

Տեր-Ավետիս, Դավիթ-Քեկի զորահրամանատար—
165, 168, 169, 172—174

Տեր-Քարսեղյան Ավետիք, տե՛ս խոջա Ավետիք

Տեր-Գասպար, Դավիթ-Քեկի հրամանատար—168

Տեր-Ներսեսյան Սիրարփի—385

Տեր-Սահակյան Ստեփան (Արարատյան դե-
պան), աղատադրական շարժման ղործիչ—223,
224

Տեր-Ստեփանոս, տե՛ս Սայաթ-Նովա

Տեր-Ստեփանյան Գրիգոր վարդապետ Արարատ-
ցի, զրիչ—431

Տեր-Սուքիաս, Մշո ս. Կարապետ վանքի վա-
նական—203

Տերտեր զրիչ Երևանցի, բանաստեղծ—512, 543

Տիգրան Մեծ—215, 348

Տիգրանյան Մինաս վարդապետ, Օրիի ուղեկից—
132, 138, 139, 141, 144, 145, 169, 163, 352,
426

Տիգրանսկի Ստեփան, աստրախանցի արդյունա-
բերող—410

Տիխոմիրով Մ. Ն.—404, 421

Տիխո, գիտնական—476

Տիրատուր վարդապետ—437, 442, 452

Տիրացու, Դավիթ-Քեկի հրամանատար Տաթև-
վում—168

Տոլստոլ Պ. Ա., գաղտնի խորհրդական—169

Տովլաթ բեկ, Կարբեցի մեծահարուստ Հակոբ-
չանի որդին—108

Տոմարա Վ. Ս., ղեկավար—230, 231

Տոսլերեն, Վրաստանում ուսական գործի հրա-
մանատար—217

Տրդատ, հայոց թագավոր—215, 531, 587, 591

Տուրկեստանով, Պետրոս Լ-ի բանադնաց—117

Տուրենկո, ֆրանսիացի բուսաբան—235, 328,
330

Սիդիանով, ռուսական գործի հրամանատար,
իշխան—215

Սևդուն-Հասան, Աղ-կոյունլու դահակալ—41, 42,
46—51, 53, 54, 57, 65, 66, 72, 73, 75, 78,
267, 289

Սևադա, Բավրիդի բեկլարբեկի—83

Սևուրեկ, Թաթուրյան պետության դահակալ—42

Սևուրեկենց տուն, Դոփյան ֆեոդալական տան մի
հյուղ—62

Սևուրյուլու Մուհամադ, Ուղու-Հասանի որդի—50,
54

Սեմ, հալեպահայ—320

Սեմա կամ Օմար, Ավարիայի խան—231—234,
239

Սևուրեկ, Պուլյան իշխան, Զումայի որդի—64

Սյրբանոս VIII, Հոսովի պապ—620

Սյրդիանենկո Սեմյոն, լեհահայ գինյուրական—

373

Ուրխան, Թուրքական սուլթան—31

Ուրմանցի (Ռոմանցի), հայկական տոհմանուն—
382

Փանահ, Ղարաբաղի խան—102, 104, 105, 221,
251

Փաշա, սանահինցի մի հայ—63

Փալստոս Ռուդանդ—446

Փարսադան, Դավիթ-Քեկի հրամանատար—108

Փարսադան Գորգեցի, լեհահայ դիվանագետ—
373

Փարվելյան Մինաս, Թիֆլիսի հայոց վիճակա-
վոր—147

Փեշեի, Թուրք պատմագիր—84—86

Փիլիպպոս Աղրակեցի, էջմիածնի կաթողիկոս—
126, 444, 495, 595

Փիլոն—438

Փիր-Ահմադ խան, Երևանի բեկլարբեկի—185

Փիր-Ռուդադ, Կարա-Ցուսուֆի որդին—33, 31

Փիր-Ռուդադ, Զահանջահի որդին—44, 45

Փիր-Հասան, Թուրքմեն ցեղապետ—26

Փիր-Հուսեյն-Ամիր-Սաադի որդին, Արարատյան
երկրի տիրակալ—57

Փիր-Ղաիպ, Ամիր-Սաադի թոռ—57

Փիրդադա Ղափանցի, հայ ուղեգիր—501

Փափադյան Զաքարիա, պատրիարք—446

Փաթիր Զեկերի, Թուրք պատմագիր—111

Փալանթարյան Մարգար, հնդկահայ գինյուրա-
կան, հրամանատար—344

Փալանթարյան Պետրոս, բժիշկ—488

Փալանթարյան Փանոս, հնդկահայ հարուստ—341

Փարթևյալ, անդիլաքի ուղեկիր—86

Փարիմ ալա, բուրդ ցեղապետ—48

Փարիմ խան, Զեկեցի անդեղորդ, Իրանի կա-
ռավարիչ-խնամակալ—190, 202, 221, 231,
235, 504

Քերամ, հայ վարպետ, կազմող—583

Քյալքաթի, Նախիջևանի խան—242

Քյոմուրնյան Երեմիա, հայ մտավորական, պատ-
մագիր—125, 305, 308, 497—499, 502, 508,
515, 542, 546—549, 553, 558, 618

Քյոփուրուլու, Թուրքբայի Եպարքոս—303

Քյոփուրուլուդե Արդուլա, փաշա—158, 150—
184, 187

Քոսա Երեց, բանաստեղծ—544—546

Քրիստոստուր, հայ զրիչ—356

Քրիստոֆ Ավետիք Բերնատովիչ, լեհահայ վա-
ճառական—369

Քրիստոֆ վան Զինեմ, նիդերլանդացի նկարիչ—
588

Քրիստոֆել վան Զիլսեմ Կրոսներ, նիդերլանդացի
փորագրիչ-նկարիչ—615

Քուլգ, Սերկերի գ. ուղի գյուղ—563

Օդսենտ, հայ զորիչ—358

Օլեարի Ա., եվրոպացի ճանապարհորդ—107, 110

Օլիսն Ա. Ա., ռուս բանաստեղծ-դեմոկրատ—385

Օլյայթու, մոնղոլ խան—16

Օհան Երեանցի, տպագրիչ—615

Օհան Թոխաթեցի, այբիմիկոս—481

Օհանյան Սարգիս, Աստրախանի հայ դաղութի մտավորական—411

Օլուլուխյան. Հովակիմ, բժիշկ—488

Օմար-բեկ, Ուզուն-Հասանի վեպեր—50

Օմար-Միրզա, Լանկ-Թամուրի թոռ—62

Օնոփրիոս՝ «Կարկուտ» վարդապետ—125

Օպպետ, Պրովանսի պառլամենտի նախագահ—317

Օսման, էրթոգրուլի որդի, Օսմանյան պետության հիմնադիր—30, 87

Օսման II, թուրքական սուլթան—497

Օսման Չելեբի, եգիպտահայ պետական գործիչ—323

Օսմանյան հարստություն—48, 172, 174, 176, 177, 183, 546

Օսոն դ՝ Մ.—276, 290

Օվանեսով Սարգիս, մոսկովահայ թարգմանիչ—423

Օրբելյան, իշխանական տուն—452

Օրբելյան Իվանե, Սյունյաց իշխան, տե՛ս Իվանե Օրբելյան

Օրբելյան Սմբատ, Սյունյաց իշխան—23, 60, 61, 247, 437

Օրբելյան Սմբատ, Տարսիսի որդի—61

Օրբելյան Ստ., պատմիչ—39

Օրբելյաններ—60, 61, 162, 247, 251, 261

Օրդին-Նաշտուկին, զինվանագետ—423, 424

Օրլով, ռուս զինվորական—323

Օրուչյանենկո Իվան, լեհահայ զինվորական—373

Օքսենտ վարդապետ Վրդաթյան (նաե Օքսենտ Կամենացի)—388, 497

Ֆաթալի, Բարգուշատի խան—169, 172

Ֆաթալի, Դերբենդի խան—222, 232

Ֆաթալի, Ղուրայի խան—195

Ֆաթալի շահ—244

Ֆաթիհ (Մուհամմադ II), թուրքական սուլթան—49

Ֆաթիհ-Ալի խան Կաշար, Աստարաբադի խան—179

Ֆախր-էդ-զին Աբդուլ-ալ-Ղանի, եգիպտահայ պետական գործիչ—321

Ֆահրադ, թուրք փաշա—86, 97

Ֆառուխ-Յասար Շիրվանշահ—47, 52, 56

Ֆեռզոր Ալեքսեևիչ, ռուսական ցար—590

Ֆեռզոր Իվանովիչ, ռուսական ցար—422

Ֆերյեր-Սովրեֆ, ֆրանսիական գործակալ—231

Ֆիդանով Ստեփան, մոսկովահայ արդյունաբերող—430

Ֆիլիպ II, Իսպանիայի թագավոր—94

Ֆիրդուսի—347, 571

Ֆլետչեր Դ.—422

Ֆյոդոր Դեմիտրիևիչ, Դալից-Վոլինյան իշխան—359

Ֆոկշանցի, հայկական տոհմանուն—387

Ֆորսկալ, ռեազետ—489

Ֆրանսուա Բարոն, Հալեպի ֆրանսիական դեսպան—123

Ֆրանսուա Մարտին, պատմաբան—339

Ֆրիդրիխ, վենետիկցի առևտրական—316

Ֆրիկ—515, 610